

IZVJEŠTAJ O RADU AGENCIJE ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO za 2010. godinu

I UVOD

Pravni osnov za izradu Godišnjeg izvještaja o radu Agencije za civilno vazduhoplovstvo za 2010. godinu sadržan je u Zakonu o vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG“, br. 66/08), čijim odredbama su propisane djelatnost, organizacija i poslovanje Agencije. Odredbom člana 11 st. 9 i 10, navedenog zakona propisano je da Agencija, do kraja drugog kvartala tekuće godine, priprema Izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu, koje usvaja Savjet i dostavlja Vladi radi razmatranja.

Agenciju za civilno vazduhoplovstvo Crne Gore, na osnovu člana 5, stav 1, Zakona o vazdušnom saobraćaju, osnovala je Vlada Crne Gore, radi obavljanja poslova od javnog interesa za Crnu Goru iz oblasti vazdušnog saobraćaja. Odluku o osnivanju Agencije za civilno vazduhoplovstvo („Službeni list CG“, br. 45/09) Vlada je donijela na sjednici od 02.07.2009. godine.

Agencija ima svojstvo pravnog lica i vrši javna ovlašćenja u skladu sa zakonom. Samostalna je u obavljanju poslova iz svog djelokruga, a za svoj rad odgovara Ministarstvu saobraćaja i pomorstva i Vladi, kojoj podnosi godišnji izvještaj o radu, uz mišljenje Ministarstva.

Organi Agencije su Savjet Agencije i direktor Agencije. Predsjednik i članovi Savjeta Agencije imenovani su u julu 2009. godine, a Savjet Agencije imenovao je na period od četiri godine, uz saglasnost Ministarstva, direktora Agencije, 14.09.2009. godine.

Savjet Agencije, na sjednici od 28.12.2010. godine, na predlog direktora Agencije, donio je i Godišnji program rada i razvoja Agencije za 2011. godinu, Finansijski plan za 2011. godinu i Plan javnih nabavki za 2011. godinu.

II NADLEŽNOST I ORGANIZACIJA AGENCIJE ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO

Poslove vazduhoplovne vlasti u Crnoj Gori, saglasno odredbama Zakona o vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG“, broj 66/08), obavlja Agencija za civilno vazduhoplovstvo. Odredbom člana 6 Zakona o vazdušnom saobraćaju propisano je da Agencija obavlja poslove koji se odnose na certifikovanje i stručni nadzor u smislu kontinuiranog ispunjavanja uslova za obavljanje vazdušnog saobraćaja i drugih djelatnosti u vazdušnom saobraćaju; izdavanje operativnih licenci i uvjerenja o sposobnosti (ispunjenost propisanih uslova za sigurno korišćenje vazduhoplova) i odobravanja operativnih priručnika vazdušnom prevozniku; određivanje organizacije za proizvodnju vazduhoplova, djelova i uređaja vazduhoplova u Crnoj Gori; određivanje pravnih ili fizičkih lica koja obavljaju ljebarske preglede vazduhoplovnog osoblja; određivanje školskih centara i programa za osposobljavanje vazduhoplovnog osoblja, vazduhoplova i aerodroma; određivanje vazdušnih puteva i ruta, na predlog provajdera vazduhoplovnih usluga; vođenje propisanih registara i evidencija; učestvovanje u međunarodnim aktivnostima, uključujući i procese pregovaranja kod zaključivanja međunarodnih ugovora; predstavljanje Crne Gore u Organizaciji međunarodnog civilnog vazduhoplovstva (ICAO) i drugim međunarodnim organizacijama i institucijama iz oblasti vazdušnog saobraćaja; učestvovanje u radu stručnih tijela i radnih grupa pri međunarodnim organizacijama iz oblasti vazdušnog saobraćaja; saradnje sa inostranim tijelima nadležnim za civilni vazdušni saobraćaj; pripremanje stručnih osnova za: izradu podzakonskih akata, planova, programa, registra, visine naknade i druge stručne osnove za akte koje donosi Vlada i Ministarstvo u skladu sa zakonom; rješavanje pitanja i prigovora, razmatranja inicijative i donošenje procedura i normi iz domena zaštite interesa i prava korisnika

usluga; obavljanje i drugih poslova u skladu sa zakonom, drugim propisima i Statutom Agencije.

Pored navedenih poslova, propisanih članom 6 Zakona o vazдушnom saobraćaju, Agencija obavlja i druge poslove i to: određuje Strukturu Oblasti informisanja vazduhoplova u letu i kontrole vazdušnog saobraćaja Crne Gore, izdaje odobrenja za letenje stranim civilnim vazduhoplovima za letenje u crnogorskom vazдушnom prostoru, aktivira i deaktivira područja, daje odobrenja za vanaerodromsko slijetanje i polijetanje, daje odobrenja za održavanje javnih takmičenja ili izložbi, daje saglasnost vazдушnom prevozniku na zaključivanje ugovora o zakupu vazduhoplova, odobrava red i izmjene reda letenja, izdaje posebno odobrenje za izgradnju ili rekonstrukciju aerodroma, obavlja pregled zbog utvrđivanja ispunjavanja uslova za upotrebu aerodrome i izdaje odobrenje za upotrebu aerodroma, obavlja poslove nadzora i izdavanja uvjerenja i potvrda u vezi sa tehničkim održavanjem i tehničkom ispravnošću vazduhoplova, imenuje ispitne komisije i instruktore-ispitivače sa spiska stručnjaka, koji sprovode ispite i provjeru stručne sposobnosti vazduhoplovnog osoblja, vrši poslove nadzora u vezi sa postupcima i načinom rada provajdera vazduhoplovnih usluga, obavlja propisane poslove u vezi sa istraživanjem ugrožavanja sigurnosti, nesreća i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova, obavlja poslove u vezi traganja i spašavanja vazduhoplova i druge poslove u vezi sa zaštitom sigurnosti i bezbjednosti civilnog vazdušnog saobraćaja.

Unutrašnja organizacija i način rada i rukovođenja u Agenciji uređeni su neposredno nakon osnivanja Agencije, u cilju obezbjeđivanja zakonitog, stručnog, efikasnog i racionalnog vršenja poslova i zadataka od javnog interesa za Crnu Goru u oblasti vazdušnog saobraćaja, utvrđenih Zakonom o vazдушnom saobraćaju, zaključenim međunarodnim ugovorima, propisima Evropske Unije i pravilima i standardima koji se odnose na sigurnost vazdušnog saobraćaja i bezbjednost u civilnom vazduhoplovstvu.

S obzirom na prirodu i značaj poslova i obaveza koje obavlja, Agencija je i u 2010. godini nastavila sa aktivnostima na daljem unapređenju i razvoju svojih kapaciteta i posvetila posebnu pažnju daljem kadrovskom jačanju i stručnom usavršavanju i obuci zaposlenih i uspjela da zaposli renomirane stručnjake sa značajnim iskustvom iz oblasti civilnog vazduhoplovstva, koji su za izuzetno kratko vrijeme uspjeli da unaprijede rad Agencije, kao vazduhoplovne vlasti Crne Gore, koji je od strane relevantnih međunarodnih organizacija, koji su vršili kontrolu rada Agencije u 2010. godini, ocijenjen kao izuzetan progres, uzimajući u obzir činjenicu da je Agencija osnovana prije nepune dvije godine.

Unutrašnja organizacija Agencije uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije za civilno vazduhoplovstvo, kojim je sistematizovano 48 radnih mjesta u sljedećim organizacionim jedinicama:

Sektor za sigurnost vazdušnog saobraćaja 12 izvršilaca

U ovom sektoru su sledeće unutrašnje organizacione jedinice:

- 1) Odsjek vazduhoplovne djelatnosti
- 2) Odsjek vazduhoplova
- 3) Odsjek za dozvole i nadzor letaćkog osoblja
- 4) Odsjek aerodroma

Sektor za vazduhoplovne usluge u vazдушnom prostoru 17 izvršilaca

U ovom sektoru su sledeće unutrašnje organizacione jedinice:

- 1) Odsjek za upravljanje vazдушnim saobraćajem (Air Traffic Management - ATM)
- 2) Odsjek za komunikacijsko, navigaciono i nadzorno obezbjeđenje vazdušnog prostora (Communication, Navigation, Surveillance Services – CNS)
- 3) Odsjek za obuku i izdavanje dozvola i ovlašćenja kontrolorima letenja
- 4) Odsjek za vazduhoplovne karte (AC) i usluge vazduhoplovnog informisanja (AIS)
- 5) Referat za usluge vazduhoplovne meteorologije (MET)

6) Referat za zaštitu okoline

<u>Odjeljenje za bezbjednost vazdušnog saobraćaja</u>	<u>2 izvršioca</u>
<u>Odjeljenje za međunarodnu saradnju</u>	<u>3 izvršioca</u>
<u>Referat za vazduhoplovnu medicinu</u>	<u>1 izvršilac</u>
<u>Referat za traganje i spašavanje</u>	<u>2 izvršioca</u>
<u>Referat za utvrđivanje uzroka ugrožavanja sigurnosti vazduhoplova, nesreća i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova</u>	<u>1 izvršilac</u>
<u>Služba za pravne, finansijske i opšte poslove</u>	<u>7 izvršilaca</u>

Radna mjesta Direktora, Pomoćnika direktora i Savjetnika – Poslovnog sekretara, sistematizovana su van unutrašnjih organizacionih jedinica.

U Agenciji u toku 2010. godine nijesu bila popunjena sva sistematizovana radna mjesta zbog nedostatka odgovarajućeg kadra na tržištu rada i problema u obezbjeđivanju visoko stručnog kadra za poslove iz oblasti civilnog vazduhoplovstva, posebno u Sektoru za vazduhoplovne usluge u vazdušnom prostoru. Međutim, Agencija je obavila pripreme da se i u ovom Sektoru izvrši adekvatna kadrovska popuna. U Agenciji je u 2010. godini bilo stalno zaposleno 32 izvršioca, a na osnovu ugovora o djelu bilo je angažovano 6 izvršilaca.

U cilju jačanja kompetentnosti, u skladu sa Godišnjim planom obuke, značajna pažnja u skladu sa poslovnim prioritetom u Agenciji posvećena je edukaciji zaposlenih.

Projekat koji je završen u julu 2010.godine, **CARDS 2006 Regional Aviation Project Support for Implementing the ECAA Agreement in Western Balkans**, obuhvatio je sljedeće teme: Security of cargo, courier and parcels, aircraft security and crisis management, Safety assessment, Study Visit - On the Job Training for aerodrome certification inspectors' handbook, On Job Training to CAA Airworthiness Inspectors, III Legal Workshop, On Job Training of CAA Operations Inspectors, II Study visit to SENASA Trainnig Center.

Od strane renomirane Trening organizacije Zajedničkih vazduhoplovnih vlasti Evrope (**JAA TO**), prvenstveno za nadzornike iz oblasti sigurnosti (Safety), održane su obuke: Quality Management – Principles & Practice in an Aviation Environment, European Regulatory System/Basic Regulation 216/2008, IR PART-M training course, IR PART-145 training course, IR PART-66/147 training course, GASR Aerodrome Safety Training Course,

Posebnu važnost za Agenciju je predstavljala organizacija Regulatory Auditing Techniques Course, u Podgorici, u izvođenju JAA TO-a, koju je pohađalo 15 nadzornika.

Nastavljeno je sa aktivnostima u okviru **ISIS Projekta** (Implementation of Single European Sky In South East Europe), projekta Evropske Komisije, u okviru kojeg su zaposleni u Agenciji prisustvovali sledećim obukama: State Safety Programme (SSP) Implementation, NSA Handbook Training Modules (HBK), Workshop Establishment and empowerment of National Supervisory Authority Certification, designation and oversight: challenges ahead, kao i seminaru Flexible Use Of Airspace Follow Up, u organizaciji LFV Aviation consulting AG.

Agencija je aktivno učestvovala u aktivnostima obuke sprovedene od strane Evropske agencije za sigurnost u vazduhoplovstvu (EASA - European Aviation Safety Agency), unutar **EASA IPA Programa**, tako da su dva njena nadzornika za operacije u vazdušnom saobraćaju participirali u tzv. „On Job“ treninzima: *SAFA inspector* i *Flight operations*.

Kada je u pitanju bezbjednost (Security), pored redovnih obuka od strane **ICAO** i **ECAC**-a (Crisis management, National programme of certification of KD controlors, Workshop on new DOC.30, Workshop Covert testing), nadzornik za bezbjednost je u 2010. godini, pohađao je i završio posebnu obuku (Aviation Security National Auditor Inspector)

organizovanu od strane ICAO-a za nacionalnog auditora iz bezbjednosti. Tako je, nakon uspješnog polaganja predviđenih testova za ECAC auditora, od januara 2011. godine Agencija dobila i svog prvog međunarodnog auditora, koji će tokom 2011. godine otpočeti učešće u kontrolnim misijama ECAC-ovih timova širom Evrope.

Kvalitetna saradnja sa Evropskom organizacijom za sigurnost vazdušne plovidbe (**EUROCONTROL**), nastavljena je kroz učešće predstavnika Agencije na LSSIP Workshop i Secondment : Familiarisation of ESSIP and LSSIP.

III Realizovane obaveze propisane zakonom i utvrđene Godišnjim programom rada i razvoja Agencije za 2010. godinu

Prioriteti u radu Agencije za civilno vazduhoplovstvo u 2010. godini su bili vršenje poslova iz nadležnosti Agencije, koji su utvrđeni Zakonom o vazdušnom saobraćaju i podzakonskim propisima donešenim na osnovu ovog zakona, preduzimanje aktivnosti i mjera u postupcima pripreme za posjete kontrolnih timova relevantnih međunarodnih organizacija iz oblasti civilnog vazduhoplovstva, kao i realizacija obaveza utvrđenih Godišnjim programom rada i razvoja Agencije za 2010. godinu.

U odnosu na prethodni izvještajni period Agencija za civilno vazduhoplovstvo je, i pored problema u obezbjeđivanju adekvatnog kadra, uspjela da se značajno kadrovski osposobi, što joj je omogućilo da ostvari značajne rezultate i dobije zadovoljavajuće ocjene, za preduzete aktivnosti iz svoje nadležnosti, od strane predstavnika međunarodnih organizacija, koji su u toku 2010. godine obavili pet kontrolnih misija u kojima je vršen nadzor nad radom Agencije u pogledu obavljanja poslova iz oblasti sigurnosti i bezbjednosti vazdušnog saobraćaja.

Agencija je realizovala aktivnosti utvrđene Godišnjim programom rada i razvoja Agencije za 2010. godinu, u pogledu vršenja stručnog nadzora, u skladu sa Planom stručnih nadzora Agencije za civilno vazduhoplovstvo za 2010. godinu, kojim je utvrđen raspored i dinamika obavljanja stručnih nadzora vazduhoplovnih subjekata, a koje su vršili vazduhoplovni nadzornici, u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i internim aktima Agencije za civilno vazduhoplovstvo.

Dakle, Agencija je u potpunosti realizovala obaveze u pogledu vršenja stručnog nadzora u smislu praćenja kontinuiranog ispunjavanja uslova za obavljanje vazdušnog saobraćaja i drugih djelatnosti u vazdušnom saobraćaju, kao i u pogledu certifikovanja vazduhoplovnih subjekata i vazduhoplovnog osoblja i drugih djelatnosti propisanih zakonom, koje spadaju u osnovne i najznačajnije djelatnosti Agencije.

U toku 2010. godine, Agencija je u svom radu poseban značaj dala aktivnostima, koje je bilo neophodno preduzeti u cilju adekvatne pripreme za kontrolne posjete međunarodnih organizacija, jer su u izvještajnom periodu rad i način obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije za civilno vazduhoplovstvo bili predmet kontrole relevantnih međunarodnih organizacija iz oblasti civilnog vazduhoplovstva i to:

U periodu od 3.–12. maj 2010. godine obavljena je kontrolna misija Međunarodne organizacije za civilno vazduhoplovstvo (ICAO Universal Safety Oversight Audit Programme - USOAP), koja je obuhvatila kontrolu svih elementa sigurnosti u vazduhoplovstvu, koji su sadržani u 16 od ukupno 18 Aneksa Konvencije za međunarodno civilno vazduhoplovstvo (Čikaška konvencija 1944. godine).

Kontrolna posjeta eksperata Evropske Komisije u pogledu kontrole stepena implementacije ECAA Sporazuma u Crnoj Gori, odnosno stepena usaglašenosti domaćeg zakonodavstva sa pravnim poretkom EU u oblasti civilnog vazduhoplovstva, realizovana je početkom oktobra 2010. godine.

U skladu sa potpisanim radnim aranžmanom između EASA-e i vazduhoplovnih vlasti Crne Gore, u novembru 2010. godine realizovana je inspeksijska posjeta EASA-inih

eksperata za oblasti plovidbenosti, vazduhoplovnih operacija i izdavanja dozvola letačkom osoblju.

U julu i avgustu 2010. godine realizovane su dvije kontrolne misije ECAC-a, od kojih se jedna odnosila na finalnu procjenu bezbjednosti Aerodroma Podgorica, a druga je predstavljala prvi- inicijalni audit Aerodroma Tivat.

* * *

Obaveze Agencije u pogledu pripreme stručnih osnova za izradu podzakonskih propisa, koje je trebalo da donese Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, na osnovu Zakona o vazdušnom saobraćaju, nijesu realizovane u obimu koji je bio predviđen Godišnjim programom rada i razvoja Agencije za 2010. godinu, prvenstveno zbog odluke da se pristupi pripremi novog Predloga zakona o vazdušnom saobraćaju. Programom rada Vlade za 2010. godinu bila je predviđena izrada Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju, ali se, zbog velikog broja primjedbi međunarodnih organizacija i eksperata, na postojeća rješenja zakona, pristupilo izradi novog teksta Predloga Zakona o vazdušnom saobraćaju, koji će biti u potpunosti usklađen sa važećom evropskom regulativom iz ove oblasti. Imajući u vidu da se u resornom ministarstvu pristupilo donošenju novog zakona, ocijenjeno je da treba donijeti samo prioritetne podzakonske akte, a da se ostali podzakonski akti pripremaju i donose na osnovu novog zakona, čije donošenje je planirano za II kvartal 2011. godine.

Naime, odredbama važećeg Zakona o vazdušnom saobraćaju, propisano je da je donošenje propisa iz oblasti civilnog vazduhoplovstva u nadležnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva. Imajući u vidu da je podzakonske propise moguće donijeti samo ako je u zakonu propisan osnov za njihovo donošenje, kao i činjenicu da je članom 40 Zakona o državnoj upravi ("Službeni list RCG", broj 38/03 i "Službeni list CG", broj 22/08) propisano da se propisom ministarstava ne mogu ustanovljavati prava i obaveze za fizička i pravna lica, harmonizacija propisa, odnosno obaveza usklađivanja podzakonskih propisa iz oblasti civilnog vazduhoplovstva sa evropskim propisima, odnosno pravnim poretkom Evropske unije (*acquis communautaire*) u procesu pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji, značajno je usporena jer naš pravni sistem ne predviđa neposrednu primjenu ili preuzimanje propisa Evropske Unije, tako da dinamika takvog postupka usklađivanja ne omogućava blagovremenu realizaciju obaveze usklađivanja propisa na koje se Crna Gora obavezala zaključenim i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Rješenja utvrđena Predlogom zakona o vazdušnom saobraćaju, koji je u završnoj fazi izrade, predlažu sistemske izmjene u pogledu nadležnosti Agencije. Naime, predloženo je da Agencija, u okviru prenešenih javnih ovlašćenja, obavlja poslove, koji se odnose na donošenje tzv. tehničkih propisa iz oblasti civilnog vazduhoplovstva, radi efikasnijeg uvođenja međunarodnih standarda u pravni sistem Crne Gore, koji su obavezujući za države članice međunarodnih organizacija civilnog vazduhoplovstva. Takođe je predloženo da Agencija obavlja poslove inspekcijskog nadzora, jer prema odredbama važećeg zakona Agencija, za razliku od Uprave za civilno vazduhoplovstvo kao svog pravnog prethodnika, ne vrši poslove inspekcijskog nadzora. Naime, odredbama Zakona o vazdušnom saobraćaju propisano je da Agencija vrši stručni nadzor koji sprovode vazduhoplovni nadzornici, dok poslove inspekcijskog nadzora vrše inspektori vazdušnog saobraćaja Ministarstva saobraćaja i pomorstva, koji za razliku od vazduhoplovnih nadzornika imaju sva ovlašćenja utvrđena Zakonom o inspekcijskom nadzoru, što se nije pokazalo kao efikasno rješenje, zbog nemogućnosti angažovanja adekvatnog kadra za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora.

Međutim i pored svih limitirajućih faktora, Agencija je u 2010. godini uspjela da realizuje svoje zakonom propisane i programom rada utvrđene obaveze, kao i da pripremi stručne

osnove i učestvuje u izradi deset podzakonskih akata čije donošenje je ocijenjeno kao prioritetno i koji su objavljeni u „Službenom listu CG“.

IV PREDUZETE AKTIVNOSTI I MJERE U SPROVOĐENJU NADLEŽNOSTI AGENCIJE ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO

Najvažnija aktivnost u oblasti odgovornosti Sektora za uređenje i razvoj vazdušnog prostora u okviru Agencije (**ANS Sektor**), u 2010.godini, predstavljalo je priznavanje sertifikata provajdera vazduhoplovnih usluga u vazdušnom prostoru Crne Gore – Agencije za kontrolu letenja Srbije i Crne Gore d.o.o. (SMATSA). Predhodno su, donošenjem Pravilnika o uslovima i načinu izdavanja sertifikata i sigurnosnom (stručnom) nadzoru nad provajderom vazduhoplovnih usluga («Službeni list Crne Gore», br.17/10), stvoreni zakonski preduslovi za takvo priznavanje. Agencija je, polazeći od činjenice postojanja zajedničkog provajdera vazduhoplovnih usluga, u postupku pripreme stručnih osnova za izradu navedenog pravilnika uskladila odredbe ovog pravilnika sa predmetnim pravilnikom u Srbiji («Službeni glasnik RS», br. 16/09 i 20/09-ispravka).

Kao potpisnice Multilateralnog sporazuma sa Evropskom zajednicom i njenim državama članicama (ECAA Sporazum), i uzimajući u obzir neophodnost uspostavljanja zajedničke saradnje u sprovođenju mjera i aktivnosti kojima se prati rad zajedničkog provajdera usluga u vazdušnoj plovidbi, čiji su osnivači Crna Gora i Republika Srbija, a sjedište u Beogradu, Agencija za civilno vazduhoplovstvo i Direktorat civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije (DCV) potpisali su, 26. aprila 2010. godine, Memorandum o razumjevanju (MoU).

Na osnovu MoU osnovan je Zajednički tim, sastavljen od predstavnika obje vazduhoplovne vlasti, koji je, na operativnom nivou, usvojio niz dokumenata potrebnih za sprovođenje budućih zajedničkih aktivnosti – Poslovnik o radu, Plan saradnje potpisnica MoU, Godišnji program zajedničkih provjera i drugih proceduralnih akata.

U najvećoj mogućoj mjeri usaglašeno je 8 ključnih procedura koje se nalaze u okviru internih ANS Priručnika obje vazduhoplovne vlasti. Pored toga Zajednički tim je u novembru 2010. godine izradio i *Proceduru za definisanje jasne nadležnosti i odgovornosti učesnika u jedinstvenim projektima vršenja nadzora nad zajedničkim pružaoceom usluga*, na osnovu koje su se do sada uspješno zajednički realizovale sve provjere, odnosno nadzorne posjete koje su bile planirane za protekli period. Najznačajnije među njima, zbog kompletne metodologije rada, obimnih pripremnih aktivnosti, aktivnosti tokom samog nadzora, kao i naknadne administrativne procedure, bile su nadzorne posjete koje su se u decembru 2010. godine sprovele nad Terminalnom kontrolom letjenja Podgorica i Aerodromskom kontrolom letjenja Tivat, u kojima je učestvovalo po četiri provjerivača iz ACV-a i DCV-a. Na osnovu nalaza iz Izvještaja, SMATSA je dostavila Predlog korektivnih mjera i rokova za njihovo otklanjanje, koji je, uz neznatne modifikacije, prihvaćen od strane Agencije.

Kada je u pitanju oblast Sigurnosti (**Safety**), u toku 2010. godine donešen je značajan broj nedostajuće regulative, upustava i odluka:

- Uputstvo o obezbjeđivanju kontinuirane plovidbenosti vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda,
- Pravilnik o bližim uslovima za izdavanje uvjerenja o profesionalnoj sposobnosti za sigurno korišćenje vazduhoplova vazdušnom prevozniku (EU-OPS + JAR-OPS 3),
- Pravilnik o dozvolama i centrima za obuku pilota aviona (JAR-FCL 1),
- Pravilnik o dozvolama i centrima za obuku pilota helikoptera (JAR-FCL 2),
- Pravilnik o radnom vremenu, vremenu leta, dnevnom, sedmičnom i godišnjem odmoru, trajanju prevoza i spremnosti, broju polijetanja i slijetanja kao i zdravstvenim i mjerama zaštite na radu članova posade vazduhoplova,

- Uputstvo o uslovima i načinu izdavanja odobrenja za upotrebu sletišta,
- Uputstvo o uslovima i načinu izdavanja odobrenja za vanaerodromsko slijetanje i polijetanje helikoptera – autorizacija pilota za VASP,
- Odluka o prihvatanju ovlaštenog stranog lica za održavanje tipa vazduhoplova i vazduhoplovnog uređaja i ovlaštenog stranog pravnog lica za stručno osposobljavanje vazduhoplovnog osoblja,
- Odluka o prihvatanju ovlaštenog stranog pravnog lica za stručno osposobljavanje vazduhoplovnog osoblja,
- Uputstvo o prihvatanju i primjeni međunarodnih tehničkih standarda za sigurnost vazdušnog saobraćaja,
- Odluka o bližim uslovima za sticanje i upis ovlašćenja za obavljanje radio telefonske komunikacije i posebnog jezičkog ovlašćenja

U nadležnosti Sektora Sigurnosti, tokom 2010.godine, realizovana su ukupno 34 nadzora nad subjektima, od čega 8 nadzora u letu i 7 nadzora vazduhoplova na platformi.

U Registru civilnih vazduhoplova nalazi se 38 vazduhoplova, a u evidenciji Agencije ukupno 110 dozvola kabinskog osoblja i 59 dozvola vazduhoplovno-tehničkog osoblja.

U sljedećoj tabeli prikazan je broj broj pilotskih dozvola, razvrstan po kategorijama:

ICAO	ATPL	AVION	44	121
	ATPL	HELIKOPTER	0	
	CPL	AVION	44	
	CPL	HELIKOPTER	15	
	PPL	AVION	18	
	PPL	HELIKOPTER	0	
FBPL	BALON		2	18
	GPL	JEDRILICA	5	
	FDL	FLIGHT DISPATCHER LICENCE	11	
NAC	HGPL	HANG GLIDER PILOT LICECE	1	17
	PGL	PARAGLAJDER PILOT LICENCE	2	
	PL	PARACHUTING LICENCE	14	
	CAL	CABIN CREW LICENCE	110	110
SVEGA:				266

U prethodnoj godini, u oblasti bezbjednosti (**Security**) vazdušnog saobraćaja realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Pripremljena je nova regulativa – Nacionalni program bezbjednosti vazdušnog saobraćaja, sa brojnim priložima, sa opisom svih mjera bezbjednosti koje se preduzimaju na našim aerodromima, koji je Vlada usvojila na sjednici od 3.06.2010. godine,
- U skladu sa novom regulativom, Agencija je razmatrala i odobrila programe bezbjednosti aerodromskih operatora za aerodrome Podgorica i Tivat, kao i novi plan bezbjednosti Montenegro Airlines-a.
- Agencija je vršila i nadzor nad sprovođenjem trening programa u 2010 godini, posebno obuci KD kontrolora i njihovom sertifikovanju
- S obzirom da je u aprilu 2010. godine u EU stupila na snagu nova regulativa iz oblasti bezbjednosti, kao i na činjenicu da je Agencija ovu regulativu dobila u septembru prošle godine, pristupilo se izradi Izmjena nacionalnog programa bezbjednosti

- vazdušnog saobraćaja, koje je Agencija u januaru 2011. godine prosljedila Nacionalnom odboru za bezbjednost vazdušnog saobraćaja, na dalju proceduru.
- Tokom 2010. godine Agencija je pripremala najvažnije dokumente za sjednice Nacionalnog odbora za bezbjednost vazdušnog saobraćaja,
 - Takođe, Agencija je tokom prošle godine, pored 26 stručnih nadzora (inspekcija), dva audita i pet testova iz oblasti bezbjednosti vazdušnog saobraćaja, otpočela i sa praksom izvođenja tajnih testova nad subjektima u vazduhoplovstvu (ukupno pet testova – dva prema aerodromskom operatoru, dva prema policiji i jedan prema Montenegro Airlines-u), nakon kojih su, shodno uočenim nedostacima, izdala odgovarajuće naloge za njihovo otklanjanje.
 - Predmet ukupne kontrole Agencije bili su aerodromski operator (Podgorica i Tivat), catering kompanije (Montenegro Airlines i Sky-line), policija u dijelu vršenja KD kontrole, vazdušni prevozioci (Montenegro Airlines, Air Moskovia, Siberia, Jat Airways, Croatia Airlines, Austrian Airlines, Hungarian Airlines i Adria Airways.). Generalno govoreći, tokom vršenja kontrole uočeno je, kumulativno, 90 nedostataka, od čega 44 pripadaju kategoriji ozbiljnih nedostataka. Za svaki od njih izdat je nalog za otklanjanje.

U toku i nakon vršenja stručnog nadzora, od strane vazduhoplovnih nadzornika, nad radom subjekata nadzora, u smislu praćenja kontinuiranog ispunjavanja uslova za obavljanje vazdušnog saobraćaja i drugih djelatnosti u vazdušnom saobraćaju, Agencija je ostvarivala uspješnu saradnju sa Ministarstvom saobraćaja i pomorstva u pogledu preduzimanja adekvatnih mjera koje su u nadležnosti Ministarstva. Nakon svakog izvršenog stručnog nadzora vazduhoplovni nadzornici Agencije za civilno vazduhoplovstvo pripremali su Izvještaje o nadzoru, sa predlogom mjera koje su dostavljali direktoru Agencije, koji ih je saglasno odredbama Zakona o vazdušnom saobraćaju dostavljao Ministarstvu, koje je prema subjektima nadzora preduzimalo zakonom propisane mjere i dostavljalo povratnu informaciju Agenciji o tome što je preduzeto. Na ovaj način je premošćavana činjenica da u Ministarstvu nijesu bili imenovani nadležni inspektori. Takođe predstavnici Agencije bili su uključeni u rad pregovaračkih timova, koje je formiralo Ministarstvo u cilju potpisivanja međunarodnih sporazuma o vazdušnom saobraćaju sa Rusijom, Ukrajinom i Ujedinjenim Arapskim Emiratima.

V SARADNJA AGENCIJE ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO SA MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

U radu Agencije u 2010. godini poseban značaj dat je saradnji sa međunarodnim organizacijama.

Međunarodne organizacije od posebnog značaja za civilno vazduhoplovstvo države Crne Gore su:

- Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva (ICAO – International Civil Aviation Organization)
- Evropska konferencija civilnog vazduhoplovstva (ECAC – European Civil Aviation Conference)
- Evropska organizacija za sigurnost vazdušne plovidbe (EUROCONTROL – European Organization for the Safety of Air Navigation)

- Evropska agencija za sigurnost u vazduhoplovstvu (EASA - European Aviation Safety Agency) koja će biti nadležna za propise, sertifikaciju i standardizaciju primjene propisa od strane nadležnih vazduhoplovnih vlasti i koja je preuzela poslove od JAA, prestankom njihovog postojanja 30.06.2009. godine.

Crna Gora je 13. marta 2007. godine postala 189. punopravna članica Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (ICAO). Riječ je o specijalizovanoj organizaciji Ujedinjenih Nacija, zaduženoj za stalni nadzor sprovođenja ciljeva Čikaške konvencije (Čikago, 7.12.1944.god.). Ova organizacija ustanovljava da svaka država članica ima potpuni i isključivi suverenitet i nadležnost nad vazдушnim prostorom iznad svoje teritorije i obezbjeđuje da se cjelokupan međunarodni vazdušni saobraćaj iznad ili na teritoriji države članice obavlja uz njenu prethodnu saglasnost.

Postavši punopravni član ICAO-a, što je bio preduslov, Crna Gora je postala punopravni član Evropske konferencije civilnog vazduhoplovstva (ECAC) 25. juna 2008. godine. Glavni cilj ECAC-a, koji okuplja 44 evropske države, je unaprijeđenje sigurnog, djelotvornog i kontinuiranog sistema evropskog vazdušnog saobraćaja, što se postiže kroz harmonizaciju postupaka upravljanja vazдушnim saobraćajem među državama članicama, kao i unaprijeđenje tih postupaka između država članica i drugih zemalja u svijetu. ECAC ne donosi odluke sa neposredno obavezujućim djelovanjem za države članice, već je njegovo djelovanje isključivo savjetodavne prirode. Rezolucije, Preporuke i Mišljenja moraju biti implementirani u nacionalno zakonodavstvo zemlje-članice, kako bi imali obavezujući karakter.

Država Crna Gora je 1. jula 2007. godine postala punopravni član EUROCONTROL-a, organizacije koja je prvenstveno zadužena za sigurnost vazdušne plovidbe.

Crna Gora je 09. juna 2006. godine potpisala Multilateralni sporazum između Evropske zajednice i njenih država članica i Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu o uspostavljanju zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja (European Common Aviation Area (ECAA) Agreement). Skupština Crne Gore je ratifikovala ovaj Sporazum 09. oktobra 2007. god., i isti je stupio na snagu 26. oktobra 2007. godine. Cilj ovog Sporazuma je stvaranje zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja koji će biti zasnovan na slobodnom pristupu tržištu i zajedničkim pravilima u oblastima sigurnosti, bezbjednosti, upravljanja vazдушnim saobraćajem i uticaja na životnu sredinu.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ratifikaciji multilateralnog sporazuma između evropske zajednice i njenih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i misije privremene uprave Ujedinjenih Nacija na Kosovu o uspostavljanju zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja (ECAA sporazum) Skupština Crne Gore je usvojila u decembru 2010. godine.

Multilateralnim sporazumom (ECAA Agreement) bilo je predviđeno da države potpisnice u cilju ispunjavanja preuzetih obaveza, moraju, pored ostalog, ostvariti punopravno članstvo u Zajedničkim vazduhoplovnim vlastima Evrope (JAA), zadovoljavanjem administrativnih i tehničkih standarda zahtjevanih od te organizacije. Ovo je istovremeno bio i uslov za kasnije potpisivanje Radnog aranžmana sa EASA-om (Working Arrangement). Osnovna uloga JAA-ja je bila izrada i primjena Zajedničkih vazduhoplovnih zahtjeva-propisa (JAR-ova) kao osnovnih standarda bezbjednosti vazdušnog saobraćaja u Evropi. Članstvo država u JAA ostvarivalo se ispunjavanjem procedure koja je podrazumijevala dvije faze: najprije davanje državi statusa kandidata za punopravno članstvo, a zatim i samog statusa punopravnog članstva. Nakon prethodno sprovedene procedure prihvatanja i potpisivanja tzv. „Kiparskih aranžmana“ Crna Gora je, u statusu kandidata za punopravno članstvo, učestvovala u radu JAA-ja. Evropska Unija je, u međuvremenu, osnovala Evropsku organizaciju za sigurnost vazdušnog saobraćaja (EASA), kojoj je JAA u potpunosti prenio

svoje nadležnosti 30.06.2009. godine, čime je JAA i formalno prestao da postoji. Dalje aktivnosti Crne Gore u tom pravcu nastavljaju se prema EASA-i.

Evropska Agencija za sigurnost u vazduhoplovstvu (EASA) je organizacija Evropske Unije, sa sjedištem u Kelnu (Njemačka), nadležna za standardizaciju propisa i sertifikaciju. Osnovne djelatnosti preuzela je od JAA-ja, nakon prestanka njegovog rada. EASA je nedavno proširila svoje nadležnosti, preuzimanjem obaveze izrade vazduhoplovnih standarda i propisa iz oblasti Upravljanja vazdušnim saobraćajem (Air Traffic Management – ATM) i aerodromima, kao i vršenja nadzora nad njihovom primjenom. Pravila EASA-e su obavezujuća za države članice Evropske Unije, ali, u zavisnosti od vrste potpisanih aranžmana, i za ostale države. Punopravno članstvo u EASA-i, zasad ostvaruju samo države članice EU, dok je za ostale evropske države postoji mogućnost aktivnog učešća u radu putem zaključivanja tzv. Radnih aranžmana (Working Arrangements). Crna Gora je potpisala Radni aranžman sa EASA-om, 07.07.2009. godine.

Zaposleni u Agenciji za civilno vazduhoplovstvo učestvovali su na redovnim sastancima: **ECAC** (ECAC DG – Directors General Meeting, ECAC Security Forum, ECAC Meeting (ANCAT/75), **EUROCONTROL** (PC – Provisional Council, EC – Enlarged Committee); **EASA** (EASA MB – Management Board, EASA NSA Partnership meeting, Meetings on JAA/non EASA countries, EASA ICF – International Cooperation Forum); **ECAA** (ECAA Joint Committee); **Single Sky Committee**.

Dakle, u 2010. godini predstavnici Agencije redovno su učestvovali u radu upravljačkih i stručnih tijela međunarodnih vazduhoplovnih organizacija: ICAO, ECAC, EUROCONTROL, EASA, ECAA i ostvarivali punu saradnju sa ovim međunarodnim organizacijama.

VI SARADNJA AGENCIJE ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO SA DRUGIM NADZORNIM ORGANIMA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

Agencija je u 2010. godini posvetila posebnu pažnju saradnji sa drugim nadzornim organima u zemlji i inostranstvu, odnosno međunarodnoj i regionalnoj saradnji sa vazduhoplovnim vlastima država u regionu.

Agencija je sa svim nacionalnim nadzornim organima država regiona ostvarivala saradnju u dijelu obavljanja redovnih aktivnosti iz svoje nadležnosti.

U cilju jačanja regionalne saradnje, razmjene dokumentacije, iskustava i kadrovskih potencijala, u toku 2010. godine Agencija je potpisala Memorandume o razumjevanju (MoU) sa vazduhoplovnim vlastima:

- Bosne i Hercegovine,
- Makedonije,
- Srbije, i
- Republike Turske.

Takođe, vođeni su intenzivni razgovori o potpisivanju Memoranduma o razumjevanju sa Slovenijom, Italijom, i Hrvatskom i Ujedinjenim Arapskim Emiratima, čije se potpisivanje očekuje u 2011.-oj godini.*

U 2010.-oj godini parafirani su tekstovi Sporazuma o vazdušnom saobraćaju sa Rusijom, Turskom i Ukrajinom.

Agencija je, saglasno odredbama Zakona o vazdušnom saobraćaju, u protekloj godini ostvarivala punu saradnju i sa Ministarstvom saobraćaja i pomorstva. Naime, pored toga što je za svoj rad odgovorna Ministarstvu, Agencija, saglasno članu 180 Zakona o vazdušnom saobraćaju, ostvaruje tijesnu saradnju sa nadležnom inspekcijom ovog ministarstva.

VII KONTROLNE POSJETE MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA

Jedan od najzahtjevnijih i najvažnijih segmenata u radu Agencije za civilno vazduhoplovstvo u 2010. godini su bile aktivnosti vezane za kontrolne posjete međunarodnih institucija kojih je ove godine bilo pet i to:

- 03 – 12. maj 2010. godine: ICAO USOAP
- jun 2010. godine – aerodrom Podgorica (Follow-up audit) ECAC audit
- avgust 2010. godine – aerodrom Tivat (Initial audit) ECAC audit
- 30. septembar – 01. oktobar 2010. godine: ECAA posjeta na ekspertskom nivou
- 15 – 19. novembar 2010. godine: EASA audit u oblasti safety

* MoU između agencija za civilno vazduhoplovstvo Crne Gore i Hrvatske potpisan je u martu 2011. godine.

ICAO (International Civil Aviation Organization – Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva)

Država Crna Gora je 13. marta 2007. godine postala punopravni član Međunarodne organizacije za civilno vazduhoplovstvo (ICAO) i potpisnica Čikaške konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu iz 1944. godine.

U skladu sa ICAO-ovom procedurom, a po ovlaštenju Vlade Crne Gore, ministar saobraćaja i pomorstva, potpisao je 10.11.2010.god. Memorandum o razumijevanju (MoU) između Crne Gore i ICAO-a po pitanju kontrole sigurnosti. Kontrola se odnosi na sve elemente sigurnosti u vazduhoplovstvu, koji su sadržani u 16 od ukupno 18 Aneksa Konvencije za međunarodno civilno vazduhoplovstvo (Čikago, 1944.god.).

Vlada je imenovala, pomoćnika direktora Agencije za civilno vazduhoplovstvo, Renata Brkanovića, za nacionalnog koordinatora za navedenu ICAO kontrolu.

Osnovni cilj kontrole je provjera stepena usaglašenosti Crne Gore sa standardima i preporučenim praksama (SARPs) ICAO-a koji se odnose na sigurnost kroz izdavanje dozvola, operacije vazduhoplova, plovidbenost, usluge vazdušne plovidbe, aerodromske objekte, prevenciju i istraživanje vazduhoplovnih nesreća, siguran prevoz opasnih materija u vazduhu itd.

U izuzetno kratkom periodu nakon potpisivanja Memoranduma između Vlade Crne Gore i ICAO-a, Agencija za civilno vazduhoplovstvo otpočela je sa intezivnim pripremama za ICAO audit. Zatečeno stanje u ovoj oblasti bilo je na niskom nivou, uključujući i kadrovske kapacitete. Sve to zahtijevalo je ogromne napore da se za kratak period pokuša sanirati zatečena situacija i stvore uslovi za korektno predstavljanje ICAO timu

S obzirom na obim i značaj kontrole, kao i sveobuhvatnost poslova koje je bilo potrebno odraditi, maksimalno su intenzivirane aktivnosti i kapaciteti Agencije u cilju što bolje pripreme za kontrolu. One su, pored ostalog, podrazumjevale donošenje velikog broja podzakonskih i drugih akata u relativno kratkom vremenskom periodu. Pri tome, treba imati u vidu da u Crnoj Gori, u periodu od formiranja Uprave za civilno vazduhoplovstvo do donošenja i stupanja na snagu novog Zakona o vazdušnom saobraćaju, pa ni nakon toga, nije usvajana nova legislativa.

Iako je pred sobom imala relativno kratko vrijeme za pripremu audita, izuzetno skroman kadrovski potencijal i, generalno gledajući, nesređeno stanje u većini oblasti civilnog vazduhoplovstva, Agencija je dala apsolutni radni prioritet pripremi ICAO audita.

Agencija je uradila jedan broj predloga podzakonskih akata koji su kasnije i usvojeni u Vladinoj proceduri i objavljeni.

U skladu sa međunarodnim standardima i zahtjevima, izuzetnim angažovanjem, i u kratkom roku, izrađen je i veliki broj priručnika/procedura nepходnih za funkcionisanje Agencije, koji do tada nisu postojali.

Ono što je važno napomenuti je da Crna Gora nije dobila niti jednu primjedbu koja bi se mogla tretirati kao Significant Safety Concern (SSC), što bi predstavljalo osnovu za ozbiljnu zabrinutost u oblasti civilnog vazduhoplovstva, i povlačilo drastične posljedice.

Tokom završnog sastanka od strane ICAO-a prezentovan je standardizovan vremenski plan odvijanja daljnjih aktivnosti (Post-audit Activities), kako ICAO-a, tako i države koja je predmet audita, odnosno Crne Gore.

U skladu sa vremenskim planom, nakon završetka kontrolne posjete, Crna Gora je, na osnovu „Nacrta nalaza i preporuka“, bila u mogućnosti da otpočne proces izrade tzv. Korektivnog akcionog plana (Corrective Action Plan – CAP).

Kasnije, nakon dostavljanja Nacrta Konačnog Izveštaja sa Sveobuhvatne kontrole sigurnosti, Crna Gora je poslala svoje komentare na isti, u planiranom roku, 10. januara 2011. god., i nakon predviđenih mjesec dana pripreme, ICAO je publikovao Konačan Izveštaj sa Sveobuhvatne kontrole sigurnosti na svom web site-u.

ECAC (European Civil Aviation Conference – Evropska konferencija civilnog vazduhoplovstva)

Aerodrom Podgorica

U julu 2010.god. održan je treći po redu (drugi Follow-up) ECAC-ov bezbjedonosni pregled aerodroma Podgorica, i tom prilikom je misija ECAC-a konstatovala da su otklonjene primjedbe iz ranijih pregleda. Agencija je svim subjektima ove kontrole uputila sugestije kako bi se kontrola uspješno okončala.

Prilikom prethodnih audita aerodroma Podgorica, (2008. i 2009. godine) konstatovane su značajne primjedbe na stanje bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva u Crnoj Gori na nacionalnom nivou i na nivou aerodroma Podgorica.

Audit u julu ove godine pokazao je da su sprovedene korektivne mjere i otklonjeni nedostaci na nacionalnom nivou i na nivou aerodroma Podgorica.

U pismu izvršnog sekretara ECAC-a, g-dina G.W. Lumsdena dostavljenom direktoru Agencije, istaknuto je da je koordinacioni odbor ECAC-a na sastanku održanom 28. avgusta 2010. godine u Atini zaključio da su aktivnosti, koje je preduzela Agencija za civilno vazduhoplovstvo, eliminisale značajne nedostatke u bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva, koji su u ranijem periodu konstatovani na nacionalnom nivou i na aerodromu Podgorica.

Aerodrom Tivat

Prvi sveobuhvatni pregled (Audit) aerodroma Tivat obavljen je od 4. do 10. avgusta 2010. godine. Svrha ovog audita bila je da procijeni primjenu odredbi Dokumenta 30 (13. izdanje/maj 2010. godine). Sam audit je predstavljao jedinstvenu priliku da se razmijene gledišta i iskustva u vezi sa pitanjima vazduhoplovne bezbjednosti. Na osnovu izveštaja ECAC-a, Agencija je sačinila Akcioni plan koji sadrži korektivne radnje sa precizno utvrđenom dinamikom njihove realizacije, i dostavila ga ECAC-u u januaru 2011. godine.

ECAA (Multilateral Agreement on the establishment of a European Common Aviation Area -Multilateralni sporazum o stvaranju zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja)

Crna Gora je 09. juna 2006. godine potpisala ECAA Sporazum (ECAA Agreement) – Multilateralni sporazum o stvaranju zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja, koji je Skupština Crne Gore je ratifikovala 09. oktobra 2007.god., te je na taj način njegoa implementacija postala obavezna 26. oktobra 2007. godine.

U Aneksu 1 ECAA Sporazuma bila je navedena sva dotadašnja relevantna evropska vazduhoplovna regulativa za koju su se države potpisnice, u zavisnosti od vrste dogovorenih tranzicionih aranžmana, obavezale da će je implementirati u svoje nacionalno zakonodavstvo. Za Crnu Goru tranzicioni aranžmani definisani su Protokolom VII.

Eksperti Evropske Komisije u posjeti procjene Crne Gore boravili su u periodu od 29.09.–02.10.2010.godine. Svrha posjete procjene bila je uvid u stepen implementacije, prevashodno transponovanja dokumenata iz Aneksa 1 ECAA Sporazuma u nacionalno zakonodavstvo, sa akcentom na obavezama Crne Gore iz Faze 1 implementacije ECAA Sporazuma.

Na završnom sastanku, održanom 2. oktobra 2010. godine u Agenciji za civilno vazduhoplovstvo, eksperti su pojedinačno, svako iz svoje oblasti, predstavili svoje impresije o obavljenoj posjeti, pri čemu su istakli da je evidentno da je Crna Gora ostvarila ogroman napredak u implementaciji ECAA Sporazuma i da su pozitivno iznenađeni postignutim rezultatima u svim oblastima.

Takođe je rečeno da je realno očekivati, ako Crna Gora nastavi ovim tempom, da sve svoje obaveze iz Faze I ECAA Sporazuma završi tokom 2011. godine.

Zahvaljujući dobroj pripremi ovih kontrolnih posjeta od strane Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Agencije za civilno vazduhoplovstvo, u Analitičkom izvještaju Evropske Komisije koji prati saopštenje Komisije Evropskom Parlamentu i Savjetu (mišljenje Komisije o zahtjevu Crne Gore za članstvo u Evropskoj uniji), u poglavlju 14 – Transportna politika, konstatovano je da Crna Gora ostvarila značajan napredak u oblasti vazdušnog saobraćaja.

EASA (European Aviation Safety Agency – Evropska agencija za sigurnost u vazduhoplovstvu)

U skladu sa potpisanim Radnim aranžmanom između EASA-e i vazduhoplovnih vlasti Crne Gore, u periodu od 15.11. do 19.11.2010. godine obavljena je inspeksijska posjeta EASA-inih eksperata.

Rad Agencije za civilno vazduhoplovstvo, odnosno način obavljanja poslova i primjene međunarodnih standarda iz oblasti sigurnosti vazdušnog saobraćaja, je bio predmet standardizacije inspekcije Evropske agencije za sigurnost vazdušnog saobraćaja. Inspekcija je obuhvatila sledeće segmente Agencije: Odsjek vazduhoplovnih djelatnosti, Odsjek vazduhoplova, Odsjek za izdavanje i nadzor dozvola letaćkog osoblja i Oblast vazduhoplovne medicine,

Cilj ove inspekcije je bio da se ustanovi stepen implementacije regulative, na čiju primjenu se Crna Gora obavezala potpisivanjem ECAA Sporazuma i Radnog aranžmana sa EASA-om.

Na završnom sastanku svi rukovodioci EASA timova po oblastima su istakli da su imali punu kooperativnost i otvorenost nadzornika sa kojima su sarađivali, da u gotovo svim oblastima postoje solidni priručnici za rad, te da je napredak koji je postignut za kratko vrijeme značajan.

Vođa EASA tima je naglasio da je Agencija zauzela kurs koji vodi u dobrom pravcu.

Na osnovu dostavljenog Konačanog izvještaja, Agencija je izradila Plan korektivnih akcija i usaglasila ga sa EASA-om.

* * *

Iz navedenog se može zaključiti da se rezultati postignuti na ovim kontrolnim posjetama mogu smatrati veoma dobrim i uspješnim, čak i za mnogo razvijenije države u ovoj oblasti od naše. Očigledno je da navedene kontrolne misije pokazuju značajan napredak u oblasti civilnog vazduhoplovstva, koji je Crna Gora ostvarila u vrlo kratkom periodu.

Iako su sve ove posjete, umnogome opteretile redovnu djelatnost Agencije, značajno su pomogle da se uoče postojeći nedostaci u civilnom vazduhoplovstvu i utvrde korektivni akcioni planovi sa precizno definisanim mjerama i rokovima za njihovo otklanjanje.

U skladu sa urađenim akcionim planovima, Agencija će u narednom periodu, sa svim ostalim subjektima civilnog vazduhoplovstva, raditi na implementaciji međunarodnih standarda i preduzimanju mjera predviđenih zakonom, sa ciljem da se civilno vazduhoplovstvo u Crnoj Gori podigne na još veći nivo.

VIII ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Na osnovu prethodno navedenog može se zaključiti:

- Implementacija zakonskih rješenja koja se odnose na formiranje Agencije za civilno vazduhoplovstvo i njenih organa je završena. Agencija uspješno funkcioniše kao samostalni pravni subjekat i u potpunosti izvršava poslove u skladu sa nadležnostima utvrđenim Zakonom o vazdušnom saobraćaju.
- U vrlo kratkom periodu izvršeno je značajno kadrovsko jačanje Agencije. Imajući u vidu činjenicu da je taj proces i dalje u toku, očekuje se da će angažovanje specijalizovanog osoblja sa iskustvom iz oblasti vazduhoplovstva, dodatno ojačati kapacitet Agencije u cilju potpunog izvršavanja njenih zakonskih obaveza.
- Agencija je takođe preduzimala intezivne stručne i organizacione pripreme iz svoje nadležnosti kako bi se blagovremeno izvršavale obaveze prema međunarodnim institucijama, a posebno je efikasno i odgovorno sprovodila aktivnosti za pripremu kontrolnih posjeta međunarodnih organizacija u 2010. godini. Posljedica takvih aktivnosti su i dobri rezultati i povoljne ocjene o stanju civilnog vazduhoplovstva u Crnoj Gori.
- Neophodno je da Ministarstvo saobraćaja i pomorstva intenzivira aktivnosti na donošenju novog Zakona o vazdušnom saobraćaju čime bi se obezbjedila dosljedna implementacija međunarodnih propisa i standarda iz oblasti civilnog vazduhoplovstva i stvorili uslovi za efikasnu primjenu međunarodne regulative.

CRNA GORA
AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO

Savjet Agencije za civilno vazduhoplovstvo
Broj:01/1-820/1-11
Podgorica, 21.06.2011.godine

Na osnovu člana 9 stav 8 tačka 5 Zakona o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG“, br. 66/08) i čl. 27 i 28 Statuta Agencije za civilno vazduhoplovstvo, Savjet Agencije za civilno vazduhoplovstvo, na 12. sjednici, održanoj dana 21.06.2011. godine, donio je

ODLUKU
o usvajanju Izvještaja o radu Agencije za civilno vazduhoplovstvo
za 2010. godinu

Član 1

Usvaja se Izvještaj o radu Agencije za civilno vazduhoplovstvo za 2010. godinu.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana, uz mišljenje Ministarstva saobraćaja i pomorstva, dostavlja se Vladi Crne Gore na razmatranje.

Član 2

Izvještaj o radu Agencije za civilno vazduhoplovstvo za 2010. godinu priložen je uz ovu odluku i čini njen sastavni dio.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dr. Miodrag Vuković

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ
za 2010. godinu

Podgorica, jun 2011. godine

Sadržaj

Sadržaj -----	19
Uvodne napomene -----	20
Finansijsko poslovanje Agencije -----	21
1.1. Normativni okvir finansiranja Agencije -----	21
1.2. Finansiranje u 2010. godinu -----	21
<i>Bilans uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2010. godine</i> -----	21
<i>Prihodi Agencije</i> -----	22
<i>Rashodi Agencije</i> -----	23
<i>Bilans stanja na dan 31.12.2010. godine</i> -----	25
1.3 Finansijski plan za 2011. godinu -----	26
1.4. Revizija finansijskog izvještaja Agencije -----	27
Zaključak -----	29
Prilozi -----	30

Uvodne napomene

Zakonom o vazdušnom saobraćaju (Sl.list CG, broj 66/08) propisano je da Vlada osniva Agenciju za civilno vazduhoplovstvo, sa svojstvom pravnog lica, koja je samostalna u obavljanju poslova iz svog djelokruga.

Vlada je odluku o osnivanju Agencije za civilno vazduhoplovstvo donijela na sjednici od 02.07.2009. godine, (Sl. List CG, broj 49/09).

Agencija obavlja poslove od javnog interesa za Crnu Goru, a za svoj rad odgovorna je Ministarstvu saobraćaja pomorstva i telekomunikacija i Vladi, kojoj podnosi godišnji izvještaj o radu uz mišljenje Ministarstva.

Agencija, shodno članu 11. Zakona o vazdušnom saobraćaju, do kraja drugog kvartala tekuće godine, priprema Izvještaj o radu i Finansijski izvještaj za prethodnu godinu. Uz finansijski izvještaj prilaže se izvještaj nezavisnog revizora. Ove izvještaje usvaja Savjet Agencije i dostavlja ih Vladi na razmatranje.

Finansijski izvještaj Agencije

1.1. Normativni okvir finansiranja Agencije

Način finansiranja Agencije je propisan članom 11 stav 4 Zakona o vazdušnom saobraćaju, kojim je definisano da se sredstva za obavljanje djelatnosti i razvoj agencije obezbjeđuju iz:

- 1) dijela naknada iz člana 122 stav 4 ovog Zakona za poslove iz nadležnosti agencije, a koji se utvrđuju u skladu sa zaključenim međunarodnim Ugovorima;
- 2) dijela naknada koju plaćaju operatori vazduhoplova po toni prevezene robe u civilnom vazdušnom saobraćaju
- 3) dijela naknada koju plaćaju putnici u civilnom vazdušnom saobraćaju u odlasku;
- 4) drugih izvora u skladu sa Zakonom;

Članom 11 stav 6 Zakona, utvrđeno je da, ako se godišnjim obračunom prihoda i rashoda Agencije utvrdi da su ukupno ostvareni prihodi Agencije veći od ukupno ostvarenih rashoda, višak prihoda se izdvaja na poseban račun i može se koristiti isključivo za ispunjenje obaveza nastalih radi unapređenja sigurnosti i bezbjednosti vazdušnog saobraćaja i ostvarivanja funkcije Agencije u narednoj kalendarskoj godini.

1.2. Finansijski pokazatelji poslovanja

Bilans uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2010.godine

U toku 2010.godine Agencija je ostvarila ukupan prihod u iznosu od 2.239.087,00 eura, dok su rashodi iznosili 2.236.611,00 eura, što znači da je u poslovnoj 2010. godini Agencija ostvarila višak prihoda u iznosu od 2.476,00 eura.

red. Br.	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
1	Prihod	2.125.393	1.176.010
2	Ostali poslovni dobiti	2.059	2.255
3			
4			
5	Troškovi materijala	-58.320	-41.180
6	Troškovi zaposlenih	-1.199.122	-349.877
7	Amortizacija	-41.789	-22.997
8	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		
9	Ostali poslovni rashodi	-937.380	-786.816
	Profit od poslovnih aktivnosti	(109.159)	(22.605)
10	Neto finansijski prihod	111.635	22.605
11	Učešće u dobiti pridruženih pravnih lica		
12	Porez na dobitak		
13	Neto dobitak/gubitak od diskontinuiranog poslovanja		
	Neto profit za obračunski period	2.476	
	Pripada:		
	Vlasnicima kapitala pravnog lica		
	Manjinski interes		

Ostvareni prihodi Agencije za civilno vazduhoplovstvo u 2010. godini iznosi 2.239.087 eura.

U strukturi prihoda najznačajnije stavke čine prihodi od rutnih naknada (87,4%) i prihodi ostvareni iz drugih izvora u skladu sa Zakonom (prihodi za plovidbenost, prihodi za izdavanje dozvola, prihodi od pregleda vazduhoplova) (7,5%), dok prihodi od kamata čine (5%) i ostali poslovni dobici (1%).

Tabela: ostvareni prihodi u toku 2010. godine

Vrste prihoda	Iznos(€)	%
Prihodi od rutnih naknada sa kontribucijama ¹	1.958.503,73	87.4
Prihodi od naknada za plovidbenost	125.844,00	5.6
Prihodi od naknada za izdavanje dozvola	14.090,00	0.6
Prihodi od pregleda vazduhoplova	26.955,00	1.2
Ostali poslovni dobici	2.059,00	0.1
Prihodi od kamata	111.635,00	5.0
ukupno	2.239.087,00	100

Rashodi Agencije

Rashodi Agencije, u izvještajnom periodu, iznosili su 2.236.611 eura. U strukturi rashoda najveće učešće imaju rashodi za zarade i ostali lični rashodi zaposlenih (46%) zatim slijede naknade članovima Savjeta Agencije (5%), službena putovanja (4.4%), članarine međunarodnim organizacijama (18%), rashodi za materijal i usluge (20%), trošak održavanja osnovnih sredstava (1.2%), trošak amortizacije (2%) i ostala poslovna terećenja (3.4%).

¹ **Prihodi od rutnih naknada** (u članu 122 stav 4 Zakona o vazdušnom saobraćaju) utvrđuju se prema troškovnim bazama dvije civilne vazduhoplovne vlasti Crne Gore i Srbije i zajedničkog provajdera vazduhoplovnih usluga Crne Gore i Srbije - SMATSA DOO pri čemu su civilne vazduhoplovne vlasti, kao i provajder, u izradi troškovne baze dužni da se striktno pridržavaju Načela za utvrđivanje jedinične cijene za rutne naknade koje je propisao EUROCONTROL-Brisel i koje su države prihvatile članstvom.

Načela se u cjelini odnose na en-route objekte, opremu i vazduhoplovne usluge za koje je svaka država odgovorna na osnovu ICAO Sporazuma o regionalnoj vazdušnoj navigaciji i pridruženog Plana regionalne vazdušne plovidbe.

Jedinične cijene se utvrđuju u cilju određivanja troškova en-route sistema za vazdušnu plovidbu pod jurisdikcijom dvije države.

Do jedinične cijene na osnovu koje se naplaćuju usluge, dolazi se sabiranjem troškovnih baza dvaju civilnih vazduhoplovnih vlasti i zajedničkog provajdera. Za potrebe utvrđivanja konačne jedinične cijene na ovako sabrane troškovne baze dodaju se EUROCONTROL troškovi, utvrđeni u skladu sa istim pravilima.

Tako utvrđena baza troškova predmet je razmatranja na Proširenom odboru za rutne naknade (Enlarge committee) koji nakon konsultacije sa korisnicima usluga prihvata ili zahtijeva korekciju troškovne baze. Konsultacije se obavljaju dvije sedmice prije navedenih rokova, a korisnici usluga bi podatke morali dobiti 10 dana prije konsultacije.

Nakon što utvrđenu cijenu prihvati Prošireni odbor za rutne naknade, konačnu odluku donosi Provisional Council. Ove odluke se donose krajem decembra svake godine, a radi operativnosti sredstava početkom godine potpisuje se tripartitni ugovor.

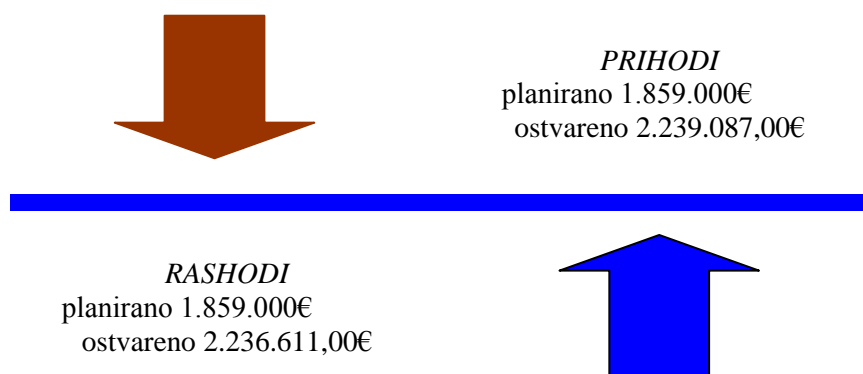
Države članice, odnosno korisnici ovih sredstava dužni su da EUROCONTROL-u plaćaju godišnje kontribucije.

Prihodi od rutnih naknada sa kontribucijama od EUROCONTROL-a za 2010. godinu ostvaren je u iznosu od 1.958.503,73 eura, dok su prihodi od rutnih naknada bez kontribucija iznosili 1.578.252,26 eura, što je za 11% više od planiranog

.Prihodi po osnovu- dijela naknada koju plaćaju operatori vazduhoplova po toni prevezene robe u civilnom vazdušnom saobraćaju, dijela naknada koju plaćaju putnici u civilnom vazdušnom saobraćaju u odlasku i drugih izvora u skladu sa Zakonom nijesu ostvareni u toku 2009. godine zbog nepostojanja normativnih akata koji regulišu ove prihode.

Tabela: ostvareni rashodi u toku 2010.godine

Vrste rashoda	Iznos(€)	%
<i>bruto zarade zaposlenih i ostala lična primanja</i> ²	1.046.480,00	46
<i>bruto naknade članovima Savjeta</i>	105.490,20	5.0
<i>troškovi službenih putovanja</i> ³	99.477,74	4.4
<i>troškovi za članarine međ.org</i> ⁴	402.034,00	18
<i>troškovi za materijal i usluge</i> *	436.540,34	20
<i>troškovi održavanja osnovnih sredstava</i> ⁵	26.853,20	1.2
<i>ostala poslovna terećenja</i> ⁶	77.948,00	3.4
<i>Amortizacija</i>	41.789,00	2.0
<i>ukupno</i>	2.236.611,00	100

² Bruto zarade zaposlenih i ostala lična primanja su ostvarene u iznosu od 1.046.480 eura sa učešćem od 46% u ukupnim rashodima, što je za 10% više od planiranih troškova za 2010.godinu. Navedeni iznos je prije svega posljedica znatnog broja novozaposlenih radnika, jer je Agencija u odnosu na prethodni izvještajni period uspjela da se kadrovski osposobi i pored problema u obezbjeđivanju adekvatnog kadra.

³ Troškovi službenih putovanja obuhvataju troškove službenih putovanja u zemlji i inostranstvu (prevoz, noćenje i dnevnice) i rezultat su aktivnosti zaposlenih u međunarodnim stručnim asocijacijama i organizacijama kao i prisustvovanjem stručnim seminarima i specijalističkim obukama. Ostvareni su u iznosu od 99.477,74 eura, što je za 10% više od planiranih.

⁴ Troškovi za članarine međ.org. obuhvataju troškove članstva Agencije za civilno vazduhoplovstvo u međunarodnim institucijama to su: kontribucije Eurocontrol-a Brisel, članarina ECAC i ostvareni su u iznosu od 402.034,00 eura, što je za 10% manje nego što je planirano.

⁵ Troškovi za materijal i usluge obuhvataju troškove kancelarijskog materijala, reklamnog materijala, sitnog inventara, električne energije, reprezentacije, premije osiguranja zaposlenih, neproizvodne usluge, proviziju platnog prometa, ostalih poreza i doprinosa, troškovi telefonskih i poštanskih usluga, ugovorene usluge i usavršavanja zaposlenih. Za navedene potrebe ostvaren je trošak u iznosu od 436.540,34 eura, što je za 85% više u odnosu na planirane. Navedeni troškovi su prije svega rezultat preduzetih aktivnosti u cilju što bolje pripreme za posjete izuzetno značajnih međunarodnih kontrolnih misija (pet kontrolnih misija i to: ICAO audit, ECAC audit aerodroma Podgorica, ECAC audit aerodroma Tivat, ECAA posjeta na ekspertskom nivou, EASA audit u oblasti sigurnosti vazdušnog saobraćaja).

⁶ Ostala poslovna terećenja ostvarena u iznosu od 77.948 eura obuhvataju troškove revizije završnog računa, ostalih nematerijalnih ulaganja i sredstva za humanitarne pomoći – donacije i sponzorstva (pomoć za poplavljena područja, kao i druge humanitarne pomoći za koje je Agencija izdvojila sredstva u skladu sa svojim mogućnostima).

Ukupno posmatrano Agencija za civilno vazduhoplovstvo u izveštajnom periodu je svoje poslovanje usklađivala sa utvrđenim finansijskim planom za 2010. godinu, tako da je ostvarivanje prihoda pratilo skoro identično finansiranje rashoda.

Bilans stanja na dan 31.12.2010.godine

red. Br.	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
	AKTIVA		
	Stalna imovina	93.154	104.538
1	Neuplaćeni upisani kapital		
2	Nematerijalna imovina		
3	Nekretnine, postrojenja i oprema	6.522	104.538
4	Stalna imovina namijenjena prodaji	86.632	
5	Dugoročna potraživanja		
6	Dugoročni finansijski plasmani		
7	Odloženi porezi		
	Obrtna imovina	2.034.186	2.030.167
8	Zalihe		
9	Potraživanja od kupaca	369.738	
10	Kratkoročni finansijski plasmani		
11	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.664.448	2.030.167
12	Unaprijed plaćeni troškovi		
13	Obračunati nenaplaćeni prihodi		
14	Ostala obrtna imovina		
	Ukupna aktiva	2.127.340	2.134.705
	PASIVA		
	Kapital i rezerve	278.945	276.469
15	Državni kapital	78.442	78.442
16	Emisiona premija		
17	Revalorizaciona rezerva		
18	Ostale rezerve	198.027	198.027
19	Neraspoređeni dobitak	2.476	
20	Manjinski interes		
	Dugoročne obaveze	1.829.874	1.829.874
21	Dugoročne obaveze		
22	Odloženi porezi		
23	Dugoročna rezervisanja		
24	Ostale dugoročne obaveze	1.829.874	1.829.874
25	Odloženi prihodi		
	Kratkoročne obaveze	18.521	28.362
26	Kratkoročne obaveze iz poslovanja	16.495	28.362
27	Kratkočne finansijske obaveze		
28	Tekući dio dugoročnih kredita		
29	Obaveze za poreze	2.026	
30	Obaveze za dividende		
31	Kratkoročna rezervisanja		
32	Obračunate obaveze		
	Ukupna pasiva	2.127.340	2.134.705

Vrijednost ukupne aktive, na bazi bilansa stanja na dan 31.12.2010. godine je 2.127.340 eura. Stalna imovina u iznosu od 93.154 eura ili 4.4 % ukupne aktive.

Obrtna imovina u vrijednosti od 2.034.186 eura čini 95.6 % ukupne aktive i odnosi se na novčana sredstva u iznosu od 1.664.448 eura ili 78,2% ukupne imovine Agencije. Od navedenog iznosa 1.650.000eura su novčana sredstva oročena kod više poslovnih banaka. Takođe, iskazana su i potraživanja od Eurocontrol-a za sredstva koja se odnose

na 2010. godinu, a biće doznačena u 2011. godini kao i ostala potraživanja za naknade u ukupnom iznosu od 369.738 eura.

Ukupna pasiva je u vrijednosti od 2.127.340 eura. Kapital Agencije je 278.945 eura i obuhvata:

- državni kapital u iznosu od 78.442 eura;
- ostale rezerve u iznosu od 198.027 eura;
- neraspoređeni dobitak u iznosu od 2.476 eura.

Ukupne obaveze Agencije prema dobavljačima iznose 18.521 eura (računi iz decembra 2010. godine koji su plaćeni u januaru 2011. godine), dok dugoročna rezerviranja u iznosu od 1.829.874 eura čine sredstva izdvojena za potrebe restrukturiranja Agencije u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS)37- Rezerviranje potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Plan restrukturiranja je usvojen od strane Savjeta Agencije Odlukom br.01/1-451/1-10 od 30.03.2010. godine. Rezerviranje sredstava po završnom računu koristiće se u skladu sa finansijskim planom (koji sadrži i plan investicionih i razvojnih aktivnosti agencije), a koji krajem svake godine usvaja Savjet Agencije.

1.3 Finansijski plan za 2011.godinu

Na osnovu detaljnih ispitivanja i planiranih prihoda i rashoda Agencije za 2010. godinu Savjet Agencije za civilno vazduhoplovstvo je usvojio **Finansijski plan za 2011. godinu** na 9. sjednici održanoj 28.12.2010.godine. Finansijskim planom predviđen je ukupan prihod u iznosu od 2.397.000 eura i poslovni rashodi u iznosu od 2.397.000 eura. Planirani prihodi Agencije će se ostvariti kroz izvore finansiranja utvrđene članom 11 stav 4 Zakona o vazdušnom saobraćaju ("Sl. list CG", broj 66/08 od 31.08.2008.), i to:

- 1) prihoda od djelatnosti Agencije;
- 2) dijela naknada iz člana 122 stav 4 ovog zakona, za poslove iz nadležnosti Agencije, a koji se utvrđuju u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorima;
- 3) naknada koje plaćaju operateri vazduhoplova po toni prevezene

- robe u civilnom vazdušnom saobraćaju;
- 4) naknada koje plaćaju putnici u civilnom vazdušnom saobraćaju u odlasku.
- 5) Drugih izvora u skladu sa zakonom

dok su planirani rashod utvrđeni na osnovu ostvarenih rashoda u tekućoj godini kao i realno očekivanih rashoda u 2011. godini. Realno očekivani rashodi su po pojedinim stavkama uvećani u odnosu na prethodnu godinu u susret zahtjevima novog zakonskog okvira:

- 1) Bruto zarade zaposlenih;
- 2) Ostala primanja i naknade;
- 3) Službena putovanja;
- 4) Rashodi za energiju
- 5) Rashodi za materijal i usluge;
- 6) Troškovi održavanja osnovnih sredstava;
- 7) Ostali poslovni rashodi;
- 8) Amortizacija;

1.4.Revizija finansijskog izvještaja Agencije

Članom 11 stav 2 Zakona je propisano da svi obračuni prihoda i rashoda Agencije podliježu godišnjoj reviziji od strane nezavisnog ovlašćenog revizora, kojeg imenuje Vlada, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Reviziju finansijskih iskaza Agencije za 2010. godinu (bilans stanja, bilans uspjeha, bilans novčanih tokova, Iskaza o promjenama neto imovine) je izvršila revizorska kuća "EUROREV" DOO Podgorica, izabrana po postupku propisanom Zakonom o javnim nabavkama. Izbor nezavisnog revizora potvrdila je Vlada zaključkom broj 03-4038/2 od 28.04.2011. godine.

Revizor je podnio Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza za 2010. godinu i dao mišljenje u kojem je navedeno da finansijski izvještaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijski položaj Agencije za civilno vazduhoplovstvo, sa stanjem na dan 31.12.2010. godine kao i rezultate poslovanja,

promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja je završena na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Izveštaj revizora je sastavni dio ovog izvještaja.

Zaključak

1. Finansijski izvještaj Agencije za civilno vazduhoplovstvo za 2010. godinu prikazuje realno i objektivno finansijsko stanje i rezultate poslovanja i zasnovan je na finansijskim iskazima urađenim u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

2. U cilju jačanja finansijske stabilnosti i finansijske nezavisnosti Agencije neophodno je da nadležno ministarstvo, u što kraćem roku, usvoji odgovarajuće akte o finansiranju Agencije u skladu sa članom 11 Zakona o vazdušnom saobraćaju.

Prilozi

¹ Odluka Savjeta o usvajanju Finansijskog izvještaja Agencije za civilno vazduhoplovstvo za 2010. godinu sa Izvještajem nezavisnog revizora o izvršenoj revizije finansijskih iskaza za 2010. godinu.

² Izvještaj nezavisnog revizora za 2010. godinu

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJEG RAČUNA ZA 2010. GODINU**

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2010. GODINU**

SADRŽAJ

	Strana
I IZVJEŠTAJ REVIZORA	1 - 2
II FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI:	
BILANS USPJEHA ZA 2010. GODINU	3
BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2010. GODINE	4
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU I REZERVAMA	5
BILANS NOVČANIH TOKOVA	6
III NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	7 - 22

Društvo za reviziju finansijskih iskaza d.o.o.
Ul. Vasa Raičkovića br. 5, Podgorica
Tel/faks: +382 20 244 652
Mob. tel. +382 67 802 881
e-mail: euorev@t-com.me

IZVJEŠTAJ REVIZORA

Savjetu Agencije za civilno vazduhoplovstvo, Podgorica

1. Izvršili smo reviziju priloženog bilansa stanja Agencije za civilno vazduhoplovstvo, Podgorica, sa stanjem na dan 31. decembar 2010. godine i odgovarajućeg bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama na kapitalu i bilansa novčanih tokova za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

2. Rukovodstvo Agencije je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne informacije, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je da, na osnovu izvršene revizije, izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim izvještajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore. Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne informacije.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u finansijskim izvještajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Agencije. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena, izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenjivanje cjelokupne prezentacije finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijski položaj Agencije za civilno vazduhoplovstvo, Podgorica na dan 31. decembar 2010. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Podgorica, 29. april 2011. godine

EUROREV DOO, Podgorica

Savić Dejan
Savić Dejan, Ovlašćeni revizor

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

Bilans uspjeha za 2010. godinu

	Napomene	2010.	2009.
		EUR 000	EUR 000
POSLOVNI PRIHODI	3.1.		
Prihodi od usluga	4	2.127	1.178
		2.127	1.178
POSLOVNI RASHODI	3.2.		
Troškovi materijala		(27)	(19)
Troškovi goriva i energije		(20)	(22)
Zarade i ostala lična primanja	3.5., 5	(1.255)	(324)
Troškovi amortizacije	3.9., 7	(42)	(23)
Troškovi održavanja		(13)	(18)
Troškovi rezervisanja		-	(144)
Ostali poslovni rashodi	6	(880)	(651)
		(2.237)	(1.201)
GUBITAK IZ POSLOVANJA		(110)	(23)
Prihodi od kamata	3.3.	113	23
Finansijski rashodi	3.3.	(1)	-
NETO FINANSIJSKI PRIHOD		112	23
DOBITAK	17	2	-

Napomene na stranama 7 do 22 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Izvještaj revizora - strane 1 - 2.

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

Bilans stanja na dan 31. decembra 2010. godine

	Napomene	2010.	2009.
		EUR 000	EUR 000
AKTIVA			
Stalna sredstva			
Nematerijalna ulaganja	3.7., 8	5	-
Osnovna sredstva	3.8., 9	88	105
		93	105
Obrtna sredstva			
Potraživanja od EUROCONTROL-a	3.13.	295	-
Potraživanja za naknade	3.13., 10	72	-
Potraživanja od zaposlenih		3	-
Kratkoročni finansijski plasmani	11	1.650	1.850
Novčana sredstva	3.14., 12	14	180
		2.034	2.030
UKUPNA AKTIVA		2.127	2.135
PASIVA			
Kapital			
Osnovni kapital	15	79	79
Rezerve	16	198	198
Dobitak	17	2	-
Ukupni kapital		279	277
Rezervisanja	3.17., 13	1.830	1.830
Kratkoročne obaveze			
Dobavljači	3.15., 14	16	28
Obaveze za poreze na zarade		2	-
		18	28
UKUPNA PASIVA		2.127	2.135

Podgorica, aprila 2011. godine

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO
PODGORICADIREKTOR
Dragan Đurović

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

Izveštaj o promjenama na kapitalu u toku 2010. godine

	(EUR 000)			
	Osnovni kapital	Rezerve	Dobitak	Ukupno
Stanje na dan 01. januar 2009. godine	79	-	198	277
Prenos dobitka na rezerve po Odluci Savjeta	-	198	(198)	-
Stanje na dan 31. decembra 2009. godine	79	198	-	277
Dobitak 2010. godine	-	-	2	2
Stanje na dan 31. decembra 2010. godine	79	198	2	279

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

BILANS NOVČANIH TOKOVA

	2010.	2009.
	EUR 000	EUR 000
A GOTOVINSKI TOKOVI IZ OPERATIVNIH AKTIVNOSTI		
Gotovinska primanja od kupaca	1.404	1.046
Gotovinske isplate dobavljačima i zaposlenima	(1.851)	(881)
<i>Gotovina generisana iz poslovnih aktivnosti</i>	(447)	165
Odlivi gotovine na ime plaćene kamate	(1)	-
Odlivi gotovine na ime plaćenog poreza na dobit	-	-
<i>Gotovinski tok prije vanredne pozicije</i>	(448)	165
Tokovi gotovine na ime vanrednih prihoda	-	-
Neto gotovina iz operativnih aktivnosti	(448)	165
B GOTOVINSKI TOKOVI IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi od prodaje postrojenja i opreme	-	-
Priliv od kamata	113	23
Odliv po osnovu smanjenja kratkoročnih plasmana	(1.650)	-
Odliv po osnovu kupovine imovine, postrojenja i opreme	(31)	(10)
Odliv po osnovu kupovine imovine u svrhu investiranja	-	-
Prilivi po osnovu ostalih investiranja	-	-
Neto gotovina iz aktivnosti investiranja	(1.568)	13
C GOTOVINSKI TOKOVI IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Priliv od emitovanja akcijskog kapitala	-	-
Prilivi od kratkoročnog uzajmljivanja	-	-
Priliv po osnovu povraćaja pozajmljenih sredstava	-	-
Neto gotovina od aktivnosti finansiranja	-	-
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	(2.016)	178
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	2.030	1.852
Efekti kursnih razlika na kraju perioda	-	-
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	14	2.030

Napomene na stranama 7 do 22 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Izvještaj revizora - strane 1 – 2.

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje

Djelatnost i organizacija

1. Uprava za civilno vazduhoplovstvo osnovana je decembra 2006. godine kao posebno pravno lice u oblasti civilnog vazdušnog saobraćaja, a na osnovu propisa kojima je regulisan vazdušni saobraćaj, kao i naloga Ministarstva saobraćaja.

Crna Gora 13.03.2007. godine postaje punopravni član Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (ICAO), specijalizovane organizacije Ujedinjenih Nacija zadužene za stalni nadzor sprovođenja ciljeva Čikaške konvencije. ICAO utvrđuje da svaka država članica ima potpuni suverenitet i nadležnost nad vazdušnim prostorom iznad svoje teritorije i obezbjeđuje međunarodni vazdušni saobraćaj iznad ili na svojoj teritoriji. Postavši član ICAO-a, Crna Gora 25.06.2009. godine postaje punopravni član Evropske konferencije civilnog vazduhoplovstva (ECAC). Država Crna Gora je 01.07.2007. godine primljena u članstvo EUROCONTROL-a, organizacije koja je zadužena za bezbjednost vazdušne plovidbe.

Zakonom o vazdušnom saobraćaju (Sl. list CG br. 66/08) od 31.10.2008. godine) uređuje se vazdušni saobraćaj u vazdušnom prostoru Crne Gore. Zakonom je predviđeno da Vlada Crne Gore osniva Agenciju za civilno vazduhoplovstvo koja za svoj rad odgovara Ministarstvu saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija i Vladi, kojoj podnosi izvještaj o radu. Odlukom Vlade Crne Gore (Sl. list CG br. 45/09) osniva se Agencije za civilno vazduhoplovstvo, transformisanjem Uprave za civilno vazduhoplovstvo.

Broj zaposlenih radnika na kraju 2010. godine je 32 (2009. godine 19 zaposlenih).

Sjedište Agencije je u Podgorici, Oktobarske revolucije 130.

Osnovna djelatnost Agencije je:

- Certifikovanje i stručni nadzor u smislu kontinuiranog ispunjavanja uslova za obavljanje vazdušnog saobraćaja i drugih djelatnosti u vazdušnom saobraćaju,
- Izdavanje operativnih licenci i uvjerenja o sposobnosti vazdušnog saobraćaja (ispunjenost propisanih uslova za sigurno korišćenje vazduhoplova) i odobravanja operativnih priručnika vazdušnom prevozniku,
- Određivanje organizacije za proizvodnju vazduhoplova, djelova i uređaja vazduhoplova u Crnoj Gori,
- Određivanje pravnih ili fizičkih lica koja obavljaju ljekarske preglede vazduhoplovnog osoblja,
- Određivanje školskih centara i programa za osposobljavanje vazduhoplovnog osoblja, vazduhoplova i aerodroma,
- Određivanje vazdušnih puteva i ruta na predlog provajdera vazduhoplovnih usluga,
- Vođenje propisanih registara i evidencija,

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak

- Predstavljanje Crne Gore u organizaciji međunarodnog civilnog vazduhoplovstva (ICAO) i drugim međunarodnim organizacijama i institucijama iz oblasti vazdušnog saobraćaja,
- Učestvovanje u radu stručnih tijela i radnih grupa pri međunarodnim organizacijama iz oblasti vazdušnog saobraćaja,
- Saradnja sa inostranim tijelima nadležnim za civilni vazdušni saobraćaj,
- Kao i druge poslove u skladu sa Zakonom, drugim propisima i Statutom.

Organi Agencije su Savjet Agencije i Direktor.

Savjet Agencije ima predsjednika i četiri člana, koje bira Vlada na period od 5 godina. Za prvi izbor, predsjednik i dva člana se biraju na 5 godina, a dva člana na period od 3 godine.

Direktora Agencije bira Savjet Agencije na period od četiri godine i za svoj rad odgovara Savjetu.

Sredstva za rad Agencija ostvaruje po osnovu:

- prihoda od djelatnosti Agencije,
- dijela naknada provajdera vazduhoplovnih usluga na rutne, terminalne i druge naknade koje plaćaju korisnici usluga,
- dijela naknade koju plaćaju operateri vazduhoplova po toni prevezene robe u civilnom vazdušnom saobraćaju,
- dijela naknade koju plaćaju putnici u civilnom vazdušnom saobraćaju u odlasku i
- drugih izvora u skladu sa Zakonom o vazdušnom saobraćaju.

Članom 11, stav 6 ovog Zakona, utvrđeno ja da, ako se godišnjim obračunom prihoda i rashoda Agencije utvrdi da su ukupno ostvareni prihodi Agencije veći od ukupno ostvarenih rashoda, višak prihoda se izdvaja na poseban račun i može se koristiti isključivo za ispunjenje obaveza nastalih radi unapređenja sigurnosti i bezbjednosti vazdušnog saobraćaja i ostvarivanja funkcije Agencije u narednoj kalendarskoj godini.

Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod

2. Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

2.1. Agencija vodi računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore (Sl.list CG, br. 69/2005 i 80/2008), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda (Sl.list CG, br. 69/2002), po kojima se od 01.01.2003. godine u Crnoj Gori primjenjuju svi Međunarodni računovodstveni standardi ("MRS"). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja ("MSFI") primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 01.01.2003. godine.

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

U Crnoj Gori ne postoji nadležni organ koji je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa ("IFAC") u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore dobio pravo na prevod, objavljivanje i dopunu postojećih odnosno novih standarda. Ovo može imati značajne efekte na prezentaciju finansijskih izvještaja u Crnoj Gori. Novim MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, koji je u primjeni od 01.01.2009. godine, izvršene su značajne izmjene u pogledu prikazivanja i vrste finansijskih izvještaja, kao i forme i sadržine informacija koje se prikazuju u njima. S obzirom da u Crnoj Gori do kraja 2010. godine nije izvršena izmjena zakonske regulative, a da se Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica primjenjuje od 2011. godine, sve ove izmjene se ne mogu sprovesti, odnosno obavezne bilansne šeme koje se primjenjuju u Crnoj Gori za 2010. godinu nijesu usklađene sa izmijenjenim zahtjevima ovog standarda.

Pored navedenog, propisi Crne Gore odstupaju od zahtjeva pojedinih MRS i MSFI.

Finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu istorijskog troška, odnosno nabavne vrijednosti i cijene koštanja modifikovanom za revalorizaciju nekretnina i opreme.

Finansijski izvještaji Agencije su prikazani u formatu propisanom članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji Crne Gore i članom 22 IV Direktive EU (br. 78/660/EEC). Agencija je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Agencije je Euro (EUR).

Korišćenje procjenjivanja

2.2. Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva korišćenje najboljih mogućih procjena i pretpostavki koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe opreme i ostalih rezervisanja.

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Koncept nastavka poslovanja**

2.3. Finansijski izvještaji sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja, što podrazumijeva da stanje u privredi i buduće mjere monetarne i ekonomske politike neće imati značajan negativan uticaj na budući finansijski položaj i rezultate poslovanja Agencije.

Osnovne računovodstvene politike

3. Osnovne računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja godišnjeg računa za 2010. godinu su sledeće:

Prihodi

3.1. Prihodi se odmjeravaju po pravičnoj vrijednosti primljene nakande ili naknade koja će se primiti i predstavljaju iznose koji se dobijaju za prodatu robu i izvršene usluge, umanjene za odobrene popuste. Prihod se priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda i mogućnosti povraćaja po osnovu reklamacije.

Ostvareni prihodi se najvećim dijelom odnose na prihode od naknada za ploidbenost i doznačenih sredstava od EUROCONTROL-a, Brisel.

Unaprijed naplaćeni prihodi se iskazuju kao odloženi prihodi i prenose u redovne prihode u trenutku izvršenja usluge.

Poslovni rashodi

3.2. Poslovni rashodi uključuju sve troškove direktno vezane za izvršenje osnovne djelatnosti Agencije. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda). Priznati rashodi direktno se povezuju sa priznatim prihodima u poslovnom rezultatu obračunskog perioda. Rashodi se priznaju u obračunskom periodu i onda kada je nastala obaveza a nema uslova da se priznaju kao bilansna pozicija imovine.

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Finansijski prihodi i rashodi**

3.3. Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode od kamata po osnovu potraživanja i plasmana kao i rashode kamata. Prihodi i rashodi od kamata se iskazuju u momentu obračuna prema ugovorenim kamatnim stopama. Pod kamatom se, takođe, podrazumijeva i bilo koji oblik revalorizacije obaveza, ako je to ugovoreno ili propisano.

Prihodi po osnovu prodaje dugoročno uloženi sredstava u društva i banke iskazuju se u bilansu uspjeha kao finansijski prihodi u periodu u kome su nastali.

Preračunavanje stranih sredstava plaćanja

3.4. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene. Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja, preračunata su u protivvrijednost EUR, po kursu valuta važećem na dan bilansa stanja.

Pozitivne i negativne kursne razlike, nastale preračunom potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu protivvrijednost u EUR i preračunom poslovnih promjena u toku godine, priznaju se u bilansu uspjeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Doprinosi za socijalnu sigurnost zaposlenih

3.5. U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Agencija je u obavezi da uplati u ime zaposlenih, doprinose Fondu za zdravstveno osiguranje, Fondu PIO, Zavodu za zapošljavanje i Fondu rada kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po zakonom propisanim stopama. Doprinosi na teret zaposlenog i doprinosi na teret poslodavca se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Porezi i doprinosi**Tekući porez na dobit**

3.6.1. Porez na dobit obračunava se i plaća u skladu sa poreskim propisima Crne Gore po proporcionalnoj stopi koja iznosi 9 % od poreske osnovice.

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti iskazane u Bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda po odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (čl. 8 i 9 za usklađivanje prihoda i čl. 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Zakon o porezu na dobit Crne Gore ne predviđa da se poslovni poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnov za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, poslovni gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za smanjenje oporezive dobiti iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Obveznik poreza na dobit dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu dividendi i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim i fizičkim licima. Porez po odbitku plaća se po stopi od 9 % na osnovicu koju čini iznos bruto prihoda.

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica, javni fondovi i javne ustanove čiji je osnivač Crna Gora, plaćaju porez na dobit samo za dobit koju ostvaruju prodajom proizvoda i usluga na tržištu.

Prema stručnom mišljenju Ministarstva finansija Crne Gore broj 04-6515/1 od 15.06.2010. godine, Agencija za civilno vazduhoplovstvo nije obveznik poreza na dobit, s obzirom da ne posluje na tržišnom principu.

Odloženi porez na dobit

3.6.2. Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak****Porezi i doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja**

3.6.3. Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim državnim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su iskazani u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Nematerijalna ulaganja

3.7. Nematerijalna ulaganja početno se priznaju po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti.

Nematerijalna ulaganja obuhvataju ulaganja u softvere i licence.

U skladu sa članom 13 stav 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl. list CG, br. 80/2004 i 40/2008) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Naime, amortizacija kupljenih softvera se za poreske svrhe obračunava primjenom degresivnog metoda, dok se za ostala nematerijalna ulaganja obračunava primjenom proporcionalnog metoda.

Nekretnine, postrojenja i oprema

3.8. Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti. Procjena vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme vrši se metodom tržišne vrijednosti, uzimajući u obzir preostali korisni vijek trajanja nekretnina i opreme. Negativni efekti procjene vrijednosti knjiže se na teret revalorizacionih rezervi do iznosa revalorizacionih rezervi utvrđenih prethodnom procjenom, a razlika iznad iznosa ranijih revalorizacionih rezervi evidentira se na teret rashoda perioda. Pozitivni efekti procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme iskazani su kao revalorizaciona rezerva. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i vrši se u slučajevima kada njihova neto sadašnja vrijednost materijalno značajno odstupa od fer vrijednosti sredstva na dan bilansa stanja.

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Prilikom prodaje ili rashodovanja revalorizovanih nekretnina, postrojenja i opreme pozitivan efekat revalorizacije koji ostaje kao revalorizaciona rezerva datog sredstva se prenosi direktno na neraspoređenu dobit odnosno akumulirani gubitak. Prenos sa revalorizacionih rezervi vrši se i u slučaju kada se sredstvo rashoduje. U skladu sa mišljenjem Poreske uprave, revalorizacija nekretnina i opreme ne iziskuje usklađivanje poreske osnovice sredstva u prijavi poreza na dobit.

Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljene nakon procjene treba iskazati po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost sredstava, uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Naknadni troškovi, troškovi zamjene djelova postrojenja i opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi značajnih adaptacija, remonta i generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti postrojenja i opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme i postrojenja, smatraju se rashodom perioda u kome su nastali.

Positivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrijednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava se naknađuje na teret ostalih rashoda.

Amortizacija

3.9. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se na nabavnu, odnosno procijenjenu vrijednost umanjenu za procijenjeni iznos rezidualne vrijednosti, proporcionalnim metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljene nekretnine, postrojenja i opremu, odnosno obračunom na vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, utvrđenu krajem prethodne godine, za ostale nekretnine i opremu.

Stope amortizacije koje su u primjeni su:

<i>Grupa osnovnih sredstava</i>	<i>Stopa amortizacije</i>	<i>Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu</i>
	%	%
Namještaj	100,00	20,0
Kancelarijska oprema	30,00 - 100,00	20,0
Transportna sredstva	15,00	20,0
Računarska oprema	30,00 - 100,00	30,0

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

U skladu sa članom 13. stav 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl.list CG br. 80/2004 i 40/2008) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, a za sva ostala osnovna sredstva primjenom regresivnog metoda za cijelu godinu bez obzira na datum aktiviranja.

Obezvrjeđenje vrijednosti imovine

3.10. Agencija na dan bilansa stanja procjenjuje da li postoje bilo kakve indicije da je vrijednost nekog sredstva umanjena. U slučaju da postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknadiva vrijedost imovine za takvo sredstvo, kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti. Nadoknadiva vrijednost je fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrijednost, zavisno od toga koja je od te dvije vrijednosti veća.

Obezvrjeđenje se priznaje kao rashod tekućeg perioda, osim kada se sredstvo vodi po revalorizovanoj vrijednosti, kada se umanjenje vrijednosti tretira kao smanjenje revalorizacione rezerve.

Ako se kasnije poništi obezvrjeđenje, knjigovodstvena vrijednost sredstva se povećava do promijenjene procjene nadoknadivog iznosa, ali ne iznad knjigovodstvenog iznosa koji bi bio utvrđen da gubitak od umanjenja vrijednosti nije bio priznat u ranijim godinama. Poništenje obezvrjeđenja se prikazuje kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano po revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrjeđenja tretira kao povećanje revalorizacione rezerve.

Dugoročni finansijski plasmani

3.11. Dugoročni finansijski plasmani koji se kotiraju na aktivnom tržištu vrednuju se po tržišnoj vrijednosti, a plasmani koji se ne kotiraju vrednuju se po amortizacionom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjen za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

Zalihe

3.12. Zalihe se iskazuju po nabavnoj vrijednosti (cijeni koštanja), koja uključuje fakturu vrijednost dobavljača, transportne i zavisne troškove nabavke ili po neto prodajnoj vrijednosti, ukoliko je ona niža. Neto prodajna vrijednost je vrijednost po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja prodajne vrijednosti za troškove prodaje.

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima, otpisuju se.

Potraživanja iz poslovnih odnosa

3.13. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovnih odnosa se inicijalno priznaju po fer vrijednosti.

Rezervisanje za umanjenje vrijednosti se iskazuje kada postoji objektivan dokaz da Agencija neće moći da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske teškoće kupca, vjerovatnoća da će kupac otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju, propust ili kašnjenje u plaćanju, smatraju se indikatorima da je umanjena vrijednost potraživanja.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja iz poslovnih odnosa umanjuje se preko ispravke vrijednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspjeha u okviru ostalih rashoda. Naknadna naplata potraživanja koje je ranije bilo ispravljeno ili otpisano priznaje se u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda.

Gotovina i gotovinski elementi

3.14. Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju gotovinu u blagajni, depozite po viđenju kod poslovnih banaka i druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospjeća do tri mjeseca.

Obaveze prema dobavljačima

3.15. Obaveze prema dobavljačima se prikazuju po fakturnoj vrijednosti.

Obaveze po kreditima

3.16. Obaveze po kreditima se prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope koja korespondira efektivnoj kamatnoj stopi.

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

3.17. Rezervisanja se priznaju kada Agencija ima zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će doći do odliva sredstava kako bi se izmirila obaveza i kada se iznos ovih obaveza može pouzdano procijeniti.

Agencija procjenjuje mogući nepovoljni razvoj događaja kao rezultat zbivanja u prošlosti i ukoliko je vjerovatnoća da će sudski spor biti izgubljen, agencija vrši rezervisanje kojim se u cjelosti obezbjeđuje iznos potencijalne obaveze po osnovu negativnog razrješenja sudskog spora. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva se ne priznaju u finansijskim izvještajima.

Pravična (fer) vrijednost

3.18. Poslovna politika Agencije je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije, kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nijesu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Agencije vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Agencije, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Prihodi od usluga

4. Pregled ostvarenih prihoda je sledeći:

	2010.	2009.
	EUR 000	EUR 000
Prihod od EUROCONTROL-a, Brisel	1.578	1.043
Naknada za plovidbenost	116	3
Prihod od pregleda vazduhoplova	27	-
Prihod od naknada za izdavanje dozvole	14	-
Prihod od naknada od MUP-a	10	-
Prihod od kontribucija	380	130
Ostali poslovni prihodi	2	2
	2.127	1.178

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Zarade i ostala lična primanja

5. Pregled zarada je sledeći:

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
	EUR 000	EUR 000
Troškovi neto zarada	(580)	(131)
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	(121)	(22)
Troškovi doprinosa na zarade	(240)	(36)
Troškovi toplog obroka	-	(4)
Troškovi dnevnica za službena putovanja	(42)	(28)
Troškovi regresa	(14)	-
Troškovi zimnice	(19)	(8)
Troškovi privremenih i povremenih poslova	(69)	(51)
Troškovi savjeta Agencije	(74)	(29)
Troškovi Nacionalnog odbora za bezbjednost vazdušnog saobraćaja	(48)	-
Troškovi za odvojeni život	-	(4)
Troškovi reprezentacije	(42)	(7)
Ostali lični rashodi	(6)	(4)
	<u>(1.255)</u>	<u>(324)</u>

Ostali poslovni rashodi

6. Ostale poslovne rashode čine:

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
	EUR 000	EUR 000
Troškovi PTT i transporta	(82)	(29)
Troškovi prevoza i smještaja na sl. putovanjima	(42)	(62)
Troškovi zakupa	(80)	(67)
Troškovi organizacije simpozijuma ECAC-a	-	(33)
Troškovi platnog prometa	(9)	(10)
Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	(114)	(55)
Troškovi provizije EUROCONTROL-a	(6)	(23)
Troškovi kontribucije EUROCONTROL-u	(356)	(260)
Troškovi članarina	(46)	(47)
Troškovi neproizvodnih usluga	(69)	(18)
Ostali troškovi poslovanja	(76)	(47)
	<u>(880)</u>	<u>(651)</u>

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak

Amortizacija

7. Ukupni troškovi amortizacije za 2010. godinu u iznosu od 42 hiljade EUR-a (2009. godine 23 hiljade EUR-a), sadrže amortizaciju osnovnih sredstava u iznosu od 39 hiljada EUR-a i amortizaciju nematerijalnih ulaganja u iznosu od 3 hiljade EUR-a i obračunata je u skladu sa Napomenom 3.9.

Nematerijalna ulaganja

8. Nematerijalna ulaganja u iznosu od 5 hiljada EUR-a čine licence i softveri nabavne vrijednosti 9 hiljada EUR-a i ispravke vrijednosti 4 hiljade EUR-a.

Osnovna sredstva

9. Osnovna sredstva su prikazana kako slijedi:

	Oprema	Alat i inventar	Ukupno
	EUR 000	EUR 000	EUR 000
Nabavna ili revalorizovana vrijednost			
Stanje 01. januara 2010. godine	213	1	214
Nabavke u 2010. godini	22	-	22
Stanje 31. decembra 2010. godine	235	1	236
Ispravka vrijednosti			
Stanje 01. januara 2010. godine	108	1	109
Amortizacija za 2010. godinu (Napomena 3.9.)	39	-	39
Stanje 31. decembra 2010. godine	147	1	148
Sadašnja vrijednost osn. sredstava 31. decembra 2010. godine	88	-	88
Sadašnja vrijednost osn. sredstava 31. decembra 2009. godine	105	-	105

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak

Dio opreme je amortizovan jer se primjenjuje stopa amortizacije 100 %, pa je neophodno izvršiti procjenu vrijednosti tih sredstava u skladu sa MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

Potraživanja za naknade

10. Potraživanja za naknade u iznosu od 72 hiljade EUR-a se odnose na potraživanja od "Montenegroairlinesa", Podgorica u iznosu od 48 hiljada EUR-a po osnovu naknada za plovidbenost i od Ministarstva saobraćaja Crne Gore po osnovu plaćenog dijela finansijske obaveze Crne Gore za članarinu u ICAO u iznosu od 24 hiljade EUR-a.

Kratkoročni finansijski plasmani

11. Kratkoročne finansijske plasmane čine oročeni depoziti kod:

	<u>Stopa</u> % god.	<u>Rok</u> mjeseci	<u>2010.</u> EUR 000
"Prve banke CG", Podgorica, Anex IV Ugovora 19-01/6505 (18.12.2010.)	5,7	6	300
"Atlasmont banke", Podgorica, Ug. 36661/10 (24.12.2010.)	5,0	6	650
"Hipotekarne banke", Podgorica, Ug. 101-6335 (29.12.2010.)	5,0	6	700
			<u><u>1.650</u></u>

Novčana sredstva

12. Novčana sredstva prikazana su kako slijedi:

	<u>2010.</u> EUR 000	<u>2009.</u> EUR 000
Blagajna	1	2
Žiro račun	8	162
Devizni račun	-	8
Kreditna kartica	5	8
	<u><u>14</u></u>	<u><u>180</u></u>

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Agencija za civilno vazduhoplovstvo, Podgorica poslovanje obavlja preko "Crnogorske komercijalne banke" ad, Podgorica, "Atlas Mont banke" ad, Podgorica, "Hipotekarne banke" ad, Podgorica i "Prve banke Crne Gore" ad, Podgorica.

Rezervisanja

13. Rezervisanja na dan 31.12.2010. godine iznose 1.830 hiljada EUR-a (2009. godine 1.830 hiljada EUR-a) i čine ih sredstva izdvojena za potrebe restrukturiranja Agencije, a u skladu sa Planom restrukturiranja po osnovu troškova rezervisanja sredstava i u skladu sa Međunarodnim Računovodstvenim Standardom 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Plan je usvojen od strane Savjeta Agencije Odlukom br. 01/1-451/1-10 od 30.03.2010. godine.

Dobavljači

14. Obaveze prema dobavljačima u iznosu od 16 hiljada EUR-a (2009. godine 28 hiljada EUR-a) odnose se na obaveze prema Eurocontrolu, Brisel - 6 hiljada EUR-a, Direktoratu civilnog vazduhoplovstva Srbije, Beograd - 2 hiljade EUR-a, "Montenegroairlinesu", Podgorica - 2 hiljade EUR-a, "Razvršju", Podgorica - 2 hiljade EUR-a, "T-mobile", Podgorica - 2 hiljade EUR-a i ostalim dobavljačima u iznosu od 2 hiljade EUR-a.

Kapital

15. Kapital Agencije, na dan 31.12.2010. godine, iznosi 79 hiljada EUR-a (2009. godine 79 hiljada EUR-a) i predstavlja osnivački ulog Države Crne Gore u iznosu od 30 hiljada EUR-a i nenovčani dio – vozila preuzeta od Direktorata civilnog vazduhoplovstva Države Srbije i Države Crne Gore – 49 hiljada EUR-a.

Pregled promjena na kapitalu prikazan je u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

Rezerve

16. Rezerve u iznosu od 198 hiljada EUR-a (2009. godine 198 hiljada EUR-a) predstavljaju rezerve nastale prenosom iz ostvarene dobiti ranijih godina, a na osnovu Odluke Savjeta Agencije br. 01/1-733/1-09 od 24.12.2009. godine.

AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje – nastavak**

Dobitak

17. U poslovnoj 2010. godinu Agencija je ostvarila dobitak u iznosu od 2 hiljade EUR-a.

Sudski sporovi

18. Prema riječima odgovornih organa u Agenciji, protiv Agencije za civilno vazduhoplovstvo, Podgorica se ne vode sudski sporovi.

CRNA GORA
AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO

Savjet Agencije za civilno vazduhoplovstvo
Broj:01/1-821/1-11
Podgorica, 21.06.2011.godine

Na osnovu člana 9 stav 8 tačka 5 Zakona o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG“, br. 66/08) i člana 26 stav 2 Statuta Agencije za civilno vazduhoplovstvo, Savjet Agencije za civilno vazduhoplovstvo, na 12. sjednici, održanoj dana 21.06.2010. godine, donio je

ODLUKU
o usvajanju Finansijskog izvještaja Agencije za civilno vazduhoplovstvo za 2010. godinu sa Izvještajem nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza za 2010. godinu

Član 1

Usvaja se Finansijski izvještaj Agencije za civilno vazduhoplovstvo za 2010. godinu sa Izvještajem nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza za 2010. godinu Agencije za civilno vazduhoplovstvo.

Izvještaji iz stava 1 ovog člana dostavljaju se Vladi Crne Gore na razmatranje.

Član 2

Finansijski izvještaj Agencije za civilno vazduhoplovstvo za 2010. godinu i Izvještaj nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza za 2010. godinu, priloženi su uz ovu odluku i čine njen sastavni dio.

Član 3

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dr. Miodrag Vuković